

နေ့စဉ်လက်

ယုံကြည်မှုအပေါ်
နားလည်ခြင်းနှင့်
လက်တွေ့လုပ်ငန်းခွင်
အင်တာဗျူးများ

mgyoe.com

ယုံကြည်မှုအပေါ်
နားလည်ခြင်းနှင့်
လက်တွေ့လုပ်ငန်းခွင်
အင်တာဗျူးများ

နေဇင်လတ်

nzl0007

2000.00 Ks

mgyoe.com

ဗုဒ္ဓကြည်ရာဒေဝါနာလေဉာဉ်နှင့် လက်တွေ့လုပ်ငန်နှင့်အင်စောပျူဗျာ

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၄၀၁၂၈၇၁၁၀၈ နှင့်

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၄၀၀၁၁၀၁၀၀၉ တို့ဖြင့်

မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း M.S. ဝပြုလုပ်ပြီး ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချို
စာအုပ်တိုက်၊ ၈၅၊ ၁၆၄ လမ်း၊ တာမွေမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်နှင့် ပုံနှိပ်သူ -
ဦးနိုင်ဦး၊ ငွေပြည်တော်ပုံနှိပ်တိုက်၊ သိမ်ဖြူလမ်း၊ ရန်ကုန်တို့က ပထမ
အကြိမ် စောင်ရေ- ၅၀၀ ရိုက်နှိပ်ကာ ၂၀၀၉ ခု၊ မတ်လတွင် တန်ဖိုး
၂၀၀၀ ကျပ်ဖြင့် ဖြန့်ချိသည်။

စာအုပ်ချုပ် ကိုဖြင့်

မာတိကာ

ဆောင်းပါးကဏ္ဍ

၁။	အရင်းအနှီးမများပါစေနှင့်	၁
၂။	အဖွဲ့အစည်းများအလေ့အထ	၇
၃။	ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းကျဆုံးပြီလား	၁၄
၄။	ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးဟန်ချက်ပျက်ပြီလား	၁၉
၅။	ဂျပန်နှင့်လင့်ရီဘာကို အိန္ဒိယကဝယ်ပြီ	၂၄
၆။	ပညာရေးပို့ကုန်	၂၈
၇။	အသက်ကြီးရင်အချိန်စီးပါ	၃၃
၈။	ရုရှားတကယ်တိုးတက်ခဲ့သလား	၄၁
၉။	ပေးကြည့်လိုက်ပါ၊ ပြန်ရလာပါလိမ့်မယ်	၄၈
၁၀။	ဆိုးဝါးတဲ့အချိန်ပါ	၅၄
၁၁။	အာရှသူကြွယ်များနှင့် တရုတ်ယှဉ်ပြိုင်မှုစွမ်းရည်	၅၉
၁၂။	လက်တွေ့နိုင်ငံရေးတစ်ကျော့ပြန်	၆၅
၁၃။	တရုတ်ကို ထိတ်လန့်လာကြပါသလား	၇၂
၁၄။	ယုံကြည်မှုအပေါ်နားလည်ခြင်း	၇၇
၁၅။	ချမ်းသာတယ်ဆိုရာမှာ	၈၆
၁၆။	အဖြစ်လုပ်ခြင်းဖြင့် တိုးတက်မှုမရနိုင်	၉၂
၁၇။	တစ်မွန်တည့်နေ	၁၀၁
၁၈။	Oilconomic နဲ့ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး	၁၀၈

လက်တွေ့လုပ်ငန်းအင်တာဗျူး

၁။	Q&A (Nov 2007)	CEO	၁၃၀
၂။	Q&A (Dec 2005)	CEO	၁၃၄
၃။	Q&A (Mar 2006)	CEO	၁၃၉
၄။	Q&A (May 2007)	CEO	၁၄၃
၅။	Q&A (Oct 2006)	CEO	၁၅၂
၆။	Q&A (Sept 2006)	CEO	၁၅၉
၇။	Q&A (Jan 2007)	Ecovision Journal	၁၆၃
၈။	Q&A (Nov 2007)	Fashion Image	၁၆၉
၉။	Q&A (Jun 2007)	Flower News Journal	၁၈၄
၁၀။	Q&A (Jun 2008)	Life Style	၁၈၇
၁၁။	Q&A (June 2008)	Perfect Magazine	၁၉၆
၁၂။	Q&A (Aug 2005)	CEO	၂၀၈
၁၃။	Q&A (Dec 2007)	Yangon Media Group (Myanmar Times)	၂၁၁
၁၄။	Q&A (Aug 2005)	CEO	၂၁၅

အရင်းအနှီးမများပါစေနှင့်

31st March 2008

အရင်းအနှီးမရှိဘဲ ဘာမှလုပ်၍မရ၊ အထူးသဖြင့် ဈေးကွက်စီးပွားရေးခေတ်တွင် အရင်းအနှီးအကြောင်း အတော်ပြောကြပါသည်။ လူတိုင်းမှာ အရင်းအနှီးကိုယ်စီ ရှိကြပါသည်။ သို့သော် လူတိုင်းက ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်သည့် အရင်းအနှီးများကို မမြင်ကြ၊ မသုံးတတ်ကြ။ သုံးရကောင်းမှန်းလည်းမသိ၊ တချို့ ရှိမှန်းပင် မသိကြသူများ၊ အတော်များသည်ကို သတိကောင်းစွာထားမိပါသည်။

အရင်းအနှီးတွေအများကြီး

အရင်းအနှီးမရှိသောသူ မရှိပါ။ လူတိုင်းမှာ အတိုင်းအဆမတူသော အရင်းအနှီးကိုယ်စီ ရှိကြပါသည်။ မြင်တတ်ဖို့နှင့်သုံးနိုင်ဖို့ပဲ လိုပါသည်။ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်ဖြစ်သွားကြသူများ ဘယ်အရင်းအနှီးကို သုံးသွားကြပါသလဲ။ သာမန်ဖြစ်သွားသူများကရော ဘယ်အရင်းအနှီးကို သုံးကြပါသလဲ။ လူတွေအများစု သာမန်သိထားကြသည်မှာ 'ငွေ' အရင်းအနှီးဖြစ်ပြီး ငွေမရှိလျှင် ဘာမှလုပ်မရဟု အနာဂတ်ကို ဝေဝါးကြပါသည်။ နောက်ပိုင်း ပညာရေးက အရင်းအနှီးကို ဖော်ပြအသိပေးထားပါသည်။

- ငွေအရင်းအနှီး
- ပညာအရင်းအနှီး
- အတွေ့အကြုံ အရင်းအနှီး
- အမြင်အသိ အရင်းအနှီး

- လုပ်အား အရင်းအနှီး
- ဝီရိယ အရင်းအနှီး
- လူမှုရေး အရင်းအနှီး
- နိုင်ငံရေး အရင်းအနှီး
- ဈေးကွက် အရင်းအနှီး

အရင်းအနှီးအများကြီး ဖြစ်ပါသည်။

တိလ်ဂိတ်

အရင်က ကမ္ဘာ့အချမ်းသာဆုံးသူဌေးကြီး၊ ယခု (၂၀၀၈) တွင် ကမ္ဘာ့ ဒုတိယ အချမ်းသာဆုံး သူဌေးကြီး၏ ကြွယ်ဝမှုမှာ ဒေါ်လာသန်း (\$ 68 billion) ဖြစ်သည်။ ဤမျှများပြားသောပမာဏကို ကြွယ်ဝလာစေရန် မည်မျှအရင်းအနှီးဖြင့် စတင်ခဲ့ပါ သလဲ။ ဒေါ်လာ ထောင်ဂဏန်းငွေ (ကျပ်သိန်းဆယ်ဂဏန်း) မျှဖြင့် စတင်ခဲ့ပါသည်။ သူ့အဓိကအရင်းအနှီးကို 'ငွေ' ဟုပြော၍မရပါ။ သူ့အသိပညာ၊ အနာဂတ်အမြင်၊ ဝီရိယတို့ကသာ အဓိကအရင်းအနှီးဖြစ်၍ ထိုမျှကြွယ်ဝသော မဟာသူဌေးကြီးဖြစ်ရန် ထောက်ပံ့အသုံးပြုသွားခြင်း ဖြစ်သည်။

Bill Gates ကို အမြင်သန်စွမ်းသူဟု အသိအမှတ်ပြုကြသည်။ တက္ကသိုလ် ဒုတိယနှစ်ကျောင်းသားအရွယ်တွင် ကွန်ပျူတာအတတ်ပညာကို အတော်အတန် လေ့လာမိထားသူဖြစ်ပြီး တစ်ချိန်တွင် စားပွဲတစ်လုံးပေါ်၌ ကွန်ပျူတာတစ်လုံးစီ ရှိရမည့်ခေတ်သို့ မလွဲမသွေရောက်ရှိမည်ဟု အနာဂတ်အမြင် မြင်ထားသူ ဖြစ်သည်။

သူ့မိတ်ဆွေ ကွန်ပျူတာပညာရှင်နှင့်ပေါင်း၍ လူငယ်နှစ်ဦး ခြစ်ခြုပ်စုဆောင်း ထားသော ဒေါ်လာထောင်ဂဏန်းဖြင့် ကွန်ပျူတာတီထွင်သူဖြစ်သည်။ လူလုပ်ငန်း အောင်မြင်ခဲ့ထွင်ရင်း ဈေးကွက်ကိုနိုင်နင်းကာ Share ရောင်းချခြင်းဖြင့် ဤမျှများပြား သော ဓနဥစ္စာကို ပိုင်ဆိုင်လာသူ ဖြစ်ပါသည်။

သမားရိုးကျအမြင်မှဖောက်ထွက်ပါ

သမားရိုးကျအမြင်တွင် လက်လုပ်လက်စား၊ ကုန်ရောင်းကုန်စားတို့ များပြား သဖြင့် ယေဘုယျအားဖြင့် အရင်းအနှီးဆိုလျှင် ငွေအရင်းအနှီးကိုသာ မြင်လေ့ရှိကြပါ သည်။ ကမ္ဘာ့ကျော် ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်များ၊ မြန်မာပြည်က သရုပ်ဆောင်များ သူတို့ ၏အနုပညာအရင်းအနှီးဖြင့် အောင်မြင်ကြခြင်းသည် သိသာထင်ရှားသော လက္ခဏာ တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ပို၍အောင်မြင်လိုလျှင်၊ ပို၍ချမ်းသာလိုလျှင် သမားရိုးကျအမြင်မှ

ဖောက်ထွက်ရန်လိုပါသည်။ သူများနှင့်မတူသော အမြင်ရှိရန် လိုပါသည်။ အခြေအနေကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာတတ်ဖို့လိုပါသည်။ Vertical Thinking, Analytical Thinking ဟု ပြောကြပါသည်။

IT ဟူသော Information Technology ၏ အဟုန်ကြီးမားနေသည်မှာ ဆယ်စုနှစ်-နှစ်စု ကျော်ခဲ့ပါပြီ။ IT တွင် ယှဉ်ပြိုင်မှုပြင်းထန်နေပါပြီ။ နည်းပညာအရင်းအနှီးကြီး၍ တောင့်ခံနိုင်သူများသာ ကျန်ရစ်ပြီး နည်းပညာအဆင့်မမီသူများ ဆိုင်းဘုတ်ဖြုတ်နေကြရပါသည်။ ဤသို့ ခက်ထန်သောပြိုင်ပွဲကို အဝေးမှသာကြည့်ပြီး အိန္ဒိယမှ အမျိုးသမီးငယ် ဦးဆောင်သော Bio Engineering အခြေခံကုမ္ပဏီလေးက ဖောက်ထွက်တွေ့တောကြီးစားခဲ့ရာ အိန္ဒိယတွင် အအောင်မြင်ဆုံး၊ ဆွဲဆောင်နိုင်စွမ်းအရှိဆုံးကုမ္ပဏီတစ်ခုအဖြစ် ရပ်တည်နိုင်ခဲ့သည်။ ငွေကြေးအားဖြင့်လည်း အမြတ်အစွန်းကြီးပြီး အိန္ဒိယ၏ အချမ်းသာဆုံးသော အမျိုးသမီးတစ်ဦး ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။

အရင်းအနှီးမများပါစေနှင့်

ကြီးပွားတိုးတက်ရန် ဆောင်ရွက်နေကြရသော လုပ်ငန်းများတွင်လည်းကောင်း၊ အကျပ်အတည်းနှင့် ရင်ဆိုင်ကြရသော အခြေအနေများတွင်လည်းကောင်း၊ တတ်နိုင်လျှင် အရင်းအနှီးမများဖို့ လိုပါသည်။ ပေးဆပ်မှုမများဖို့ ဖြစ်သည်။ အရင်းအနှီးနည်းနည်းဖြင့် အောင်မြင်စေနိုင်ရန် ပညာနှင့်အသိကို အခြေခံရပါမည်။ သာမန်အားဖြင့် အောင်မြင်မှုကို ငွေကြေးအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကျော်ဇောတိက္ကမ မရှိမှုဖြင့်လည်းကောင်း ယေဘုယျတိုင်းတာလေ့ ရှိကြပါသည်။ လောကီကိစ္စရပ်များဘက်ကို ဆိုလိုပါသည်။ နိုင်ငံရေးသမား၊ လူမှုသိပ္ပံသမား၊ အနုပညာသမားတို့ကမူ သူတို့ 'ဘယ်လောက်လုပ်နိုင်ခဲ့သည်' ဆိုသောလုပ်ရပ် "Achievement" ဖြင့် တိုင်းတာလိုကြသည်။

ယေဘုယျအားဖြင့် အောင်မြင်မှုကို ငွေဖြင့် 'စ' လိုကြပြီး 'လုပ်ရပ်' ဖြင့် အဆုံးသတ်လိုကြလေ့ ရှိကြပါသည်။ အခွင့်ရသော အနောက်နိုင်ငံများမှာ ထိုရည်မှန်းချက်အတွက် ငွေကြေးချမ်းသာသူများ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေးလုပ်ကိုင်မှု များပြားလာကြခြင်း ဖြစ်သည်။

'ငွေ' ကို 'ငွေ' သက်သက်ဖြင့် အောင်မြင်မှုရယူလိုချင်လျှင် အရင်းအနှီးများပါလိမ့်မည်။ အသိနှင့်အတတ်ပညာ၊ ဝီရိယတို့ ထည့်ပေါင်းပါလျှင် 'ငွေ' ဟူသော အရင်းအနှီး၊ 'အချိန်' ဟူသော အရင်းအနှီးများ လျော့ကျသွားနိုင်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓဟောခဲ့သော 'ကံ' 'ဉာဏ်' 'ဝီရိယ' တွင် 'ဉာဏ်' အရာသည် ဦးစားပေးရာ 'ဝီရိယ'

၏ရှေ့တွင်ရှိကြောင်း သတိမူအပ်ပါသည်။ 'ဉာဏ်' တကယ်ပေါက်ခဲ့လျှင် 'ကံ' ပြန်မွေးသည့် အသိထူးကိုပါ ရရှိလာပါလိမ့်မည်။

တယ်လောက်ရင်းရမလဲ

ငွေသက်သက် အရင်းအနှီးများတွင် နီးစပ်စွာ တွက်ချက်နိုင်သော်လည်း အသိ၊ အတတ်ပုံပိုးရသောကိစ္စရပ်များတွင်မူ ကာလ၊ အချိန်အခါ၊ အခြေအနေများ ပေါ် မူတည်ပါသည်။ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု၊ တစ်ချိန်နှင့်တစ်ချိန် မတူနိုင်ပါ။ ငွေသက်သက် အပေါ် အကျိုးအမြတ်မှာပင် မျက်မှောက်ခေတ်၌ ကုန်သွယ်ရေး (Trading) လုပ်သူ၏ အရင်းအနှီးနှင့် Share ဈေးကွက်ကစားသူ၊ Hedge Fund များနှင့် ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ကြသူများ ရင်းနှီးမှု၊ အကျိုးအမြတ်မတူနိုင်ကြပါ။ သာမန် Trading လုပ်သူထက် အတတ်နှင့်အသိအခြေခံပြီး Share ကစားလျှင် ပို၍အကျိုးအမြတ်ရ ပါသည်။ Hedge Fund များက ပို၍ရတတ်ပြန်ပါသည်။

ဒုတိယမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို တည်ထောင်ခဲ့သော ဘုရင့်နောင်မင်းကြီး၏ တိုက်ပွဲသည် သာမန်ကြည့်လျှင် 'ဖောင်ဖျက်' အဆင့်သာ မြင်နိုင်သော်လည်း ဖောက် ထွက်တွေးကြည့်သုံးသပ်လျှင် ပို၍နက်နဲစွာ တွေ့နိုင်ပါသည်။

ဘုရင့်နောင်က တိုက်သူ၊ တစ်ဖက်က 'ခဲ' သူ၊ တိုက်စစ်သဘောအရ ခံစစ် အရေအတွက်ထက် 'သုံးဆ' သုံး၍ စစ်တိုက်လေ့ရှိကြပါသည်။ သို့သော် ဘုရင့်နောင် သည် သူ့ထက်အင်အား 'ရှစ်ဆ' ကြီးသော ရန်သူကို အောင်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ ကြောင့် (၈ x ၃) နှစ်ဆယ့်လေးဆငယ်သော အင်အားကိုသာ အသုံးပြုခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ သာမန်အရင်းအနှီးထက် (၂၄) ဆငယ်သော အရင်းအနှီးကိုသာသုံး သည်ဟု ကောက်ချက်ချနိုင်ပါသည်။ သာမန်ထက် အလွန်တစ်ရာငယ်သော အရင်း အနှီးကိုသုံး၍ အောင်ပွဲဆင်နိုင်ရန်မှာ အလကားရသည်တော့မဟုတ်ပါ။

- ခေါင်းဆောင်အပေါ် ယုံကြည်မှု၊ လေးစားချစ်ခင်မှု
- စစ်ရေးကျွမ်းကျင်မှု
- မျိုးချစ်စိတ်
- အောင်နိုင်လိုစိတ်
- ခေါင်းဆောင်၏ အရည်အချင်းနှင့် မဟာဗျူဟာမှန်ကန်မှု

စသော အပုံအပိုးများကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ အတတ်ပညာ၊ အသိပညာ၊ စိတ်ဓာတ်တို့ ၏အပုံအပိုးကို ထင်ရှားစွာ တွေ့နိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် အရင်းအနှီးဟုဆိုရာတွင် အချိန်အခါ၊ အခြေအနေနှင့် အခြား အကြောင်းအရာတို့ပေါ်၌လည်း မူတည်ပါသည်။

ဘာကြောင့်အရင်းအနှီးများကြသလဲ

Logic အရ အသိမြင့်လျှင် အရင်းအနှီးနည်းသဖြင့် အရင်းအနှီးများကြရခြင်းမှာ အသိနိမ့်သောကြောင့်ဟု ကောက်ချက်ဆွဲလျှင် ရနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ (1970s) ဝန်းကျင်အထိ တရုတ်နိုင်ငံက 'လူလှိုင်း' အပေါ် အားကိုးလွန်ဖြင့် မဟာဗျူဟာ ချမှတ်ခဲ့သည်ကို မှတ်မိပါသေးသည်။ စစ်ပွဲများတွင်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေး အသာစီးရယူလိုမှု ကိစ္စရပ်များတွင်လည်းကောင်း အရင်းအနှီးနည်းရန်နည်းပညာကို ဇောင်းပေးလာကြပါသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ် ဟိရိုရှီးမားအပေါ် ကြံချခဲ့သော အနုမြူ ဗုံးက သက်သေပြထားပြီးဖြစ်သည်။ တရုတ်ပြည်က (1990s) ကာလများတွင် 'လူလှိုင်း' ဆိုသောရပ်တည်ချက်ကို ပြောင်းဟန်ရှိပြီး ပြောသံမကြားရတော့ပါ။ သူလည်း နည်းပညာဘက် ဇောင်းပေးတတ်လာပါချေပြီ။ အဆုံးအဖြတ်ပေးသော မူဝါဒကိုင်စွဲသော ခေါင်းဆောင်ကောင်းများ ရရှိလာခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

အာဖရိကနိုင်ငံ တော်တော်များများ ရေနံထွက်ကြပါသည်။ နိုင်ငံဆင်းရဲတုန်း ရှိသေး၍ မငြိမ်မသက်မှုများလည်း များပြားတုန်း ရှိပါသေးသည်။ အရင်းအနှီးများ သော်လည်း ရလဒ်ကောင်းများ မရနိုင်ကြသေးပါ။ ဘာကြောင့်ပါလဲ၊ ခေါင်းဆောင် များ အရည်အသွေးတန်းမမီသေးခင်ဟု ကောက်ချက်ချနိုင်ပါသည်။ စင်ကာပူနိုင်ငံ ပိစိကျွန်းတွင် အသိနှင့်အတတ်ဟူသော အရင်းကိုသာ အခြေခံခဲ့၍ တိုင်းပြည်စည်ပင် နေပါသည်။ သယံဇာတ ဘာမှထွက်သောနိုင်ငံမဟုတ်ပါ။ လီကွမ်ယူ၏ အမြော် အမြင်ရှိမှု၊ (၂၁) ရာစု၏ အခင်းအကျင်းကို (၁၉၆၅) ခုနှစ် လွတ်လပ်ရေးရသည့် ကာလထဲက ကြိုတင်သိမြင်နိုင်မှုတို့ကြောင့် သူတိုင်းပြည်ကို သူပုံစံသွင်းလာရင်း ယနေ့အခြေအနေကို ရောက်ရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး၏ အရည်အချင်း၊ အသိနှင့်အတတ်တို့သည် နိုင်ငံတည်ဆောက်ရာတွင် အလွန်အရေးကြီးသည်။ နိုင်ငံ၏ဆင်းရဲမှု၊ ချမ်းသာမှု၊ လူနေမှုအဆင့်နှင့် သိက္ခာတို့သည် ထိုနိုင်ငံကို ဦးဆောင် သော ခေါင်းဆောင်၏ အရည်အချင်းပေါ် လုံးဝမူတည်ပါသည်။

လူသိနည်းသေးသော်လည်း ယနေ့ ဘရာဇီးသည် စီးပွားရေးညွှန်းကိန်းများ အရ အလွန်အလားအလာကောင်းနေသည်။ တစ်ချိန်က တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဦးဆောင်မှုအောက်တွင် ရှင်သန်ခဲ့သော ဘရာဇီးမဟုတ်တော့၊ ခေါင်းဆောင် အပြောင်း တွင် တိုးတက်လာခဲ့သော ယနေ့ဘရာဇီး ဖြစ်နေပါပြီ။

အသိခေတ်၊ အတတ်အခြေခံခေတ်ကြီးတွင် ခေတ်သစ်ခေါင်းဆောင်များမှာ ဘယ်အရာကိုမျှ အရင်းအနှီးများများ မပေးဆပ်လိုကြတော့ပါ။ သို့သော်လည်း အသိမတူ၊ အရည်အသွေးကွဲပြားသော သဘာဝအရ အချို့နိုင်ငံ၊ အချို့လူများက အရင်းအနှီးများများ ပေးဆပ်ဆဲ ရှိကြပါသေးသည်။

မြင်းစီးသည့်ခေတ် မဟုတ်တော့ပါ။ လှေစီးသည့်ခေတ်လည်း မဟုတ်တော့ပါ။ အသိတစ်ခုကိုပါးပါးလွှာပြီး ဝေးဝေးကြည့်တတ်သောခေတ်တွင် ဓား၊ လှံ၊ လေး၊ မြားနှင့် သမားရိုးကျအတွေးအခေါ်တို့မှာ ကစားစရာအရပ်၊ ရှိခဲ့ဖူးသော အရာတစ်ခုထက် ပို၍အသုံးမဝင်နိုင်ကြပါတော့ချေ။ တစ်ချိန်က ဘိုးဘွားအစဉ်အဆက် နာယူခဲ့ရသော စကားပုံတစ်ခုရှိခဲ့ဖူးပါသည်။

“တစ်နေ့တစ်လံ ပုဂံဘယ်ပြေး”

ဝီရိယထားရန်အတွက် တွန်းအားပေးသော ဆိုထုံးတစ်ခုအဖြစ် လက်ခံပါသည်။ ယနေ့ခေတ်တွင် တစ်နေ့တစ်လံနှုန်းဖြင့်သွားပါက ပုဂံကတော့ ထွက်ပြေးမည် မဟုတ်ပါ။ ကိုယ်လည်းရောက်တော့မည့်ခေတ်လည်း မဟုတ်ပါချေ။ အားလုံးသောသူများ အရင်းအနှီးနည်းစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပြီး အောင်မြင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

အဖွဲ့အစည်းများအလေ့အထ

29th March 2008

အဖွဲ့အစည်းတွေ ဖြစ်လာကြတဲ့အခါမှာ ဘယ်လိုလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြ တယ်၊ ဘာတွေအပေါ် အခြေခံတယ်ဆိုတာကို သိထားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ CEO ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ တည်ထောင်သူဆိုတဲ့ Founder ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ပိုင်ရှင်သူဌေးလို့ပဲပြောပြော ငါတကော ကောလို့မရပါဘူး၊ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုရဲ့အောက်မှာ (Division / Department/ Section) စတာတွေပါဝင်ပြီး အလုပ်ကို တကယ်အပီအပြင် လုပ်ကိုင် ကြရပါတယ်။ အဖွဲ့အစည်းတွင်း အလေ့အထကို လေ့လာရင်

- Problem solving model ပြဿနာဖြေရှင်းမှုပုံစံ
- Psychology lesson စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာသင်ခန်းစာ
- Motivation လှုံ့ဆော်မှု
- Leadership ခေါင်းဆောင်မှု
- Creativity တီထွင်ကြံဆမှု
- Power ပါဝါ
- The organizational model and structure
အဖွဲ့အစည်းပုံစံနှင့်ဖွဲ့စည်းမှု
- Resistance to change အပြောင်းအလဲကိုခုခံမှု

စတာတွေကို လေ့လာဖို့ လိုအပ်ပါမယ်။ အဖွဲ့အစည်းအတွင်း အလေ့အထ၊ အမှုအကျင့်တွေကို လေ့လာထားပါမှ လုပ်ရကိုင်ရတာ အချိတ်အဆက်မိမိ လုပ်ကိုင် အဆင်ပြေမှာပါ။ အမေရိကန်တွေ ဂျပန်ကုမ္ပဏီတွေနဲ့ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီး စတင်

ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ချိန်မှာ အဖွဲ့အစည်းအတွင်း အလေ့အထမကျက်မိနိုင်သေးလို့ အခက်အခဲများနဲ့ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရဖူးပါတယ်။

Problem Solving

ပြဿနာကို ဘယ်လိုဖြေရှင်းရမလဲဆိုတာ လေ့လာတာပါ။ တော်တော်များများမှာ အခွင့်အာဏာအပိုင်ဆုံး အဆင့်က စေ့စေ့ငုငုမလေ့လာဘဲ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ ချမှတ်ကြတတ်တာ တွေ့ရှိရပါတယ်။ ကံကောင်းလို့ တိုက်ဆိုင်သွားတဲ့အခါ မှန်သွားပေမယ့် သိလိုမှန်တာမျိုးမဟုတ်တဲ့အတွက် အမှားများတာတွေ့ရပါတယ်။ ဦးဆောင်သူနဲ့ နောက်လိုက်များရဲ့ Knowledge သိပ်ကွာနေရင် 'မှန်ကန်တဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်' ချနိုင်ဖို့ခက်ခဲပါတယ်။ သတင်းအတိအကျမရရင် ပြဿနာရဲ့အရင်းခံ အသေအချာမသိရင်လည်း မှားနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီကဏ္ဍမှာ သတိထားအခြေခံရမှာက

- Problem Defination ပြဿနာရဲ့ဖွင့်ဆိုချက်
- Analysis ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု
- Action Planning ဆောင်ရွက်မှုစီမံခြင်း

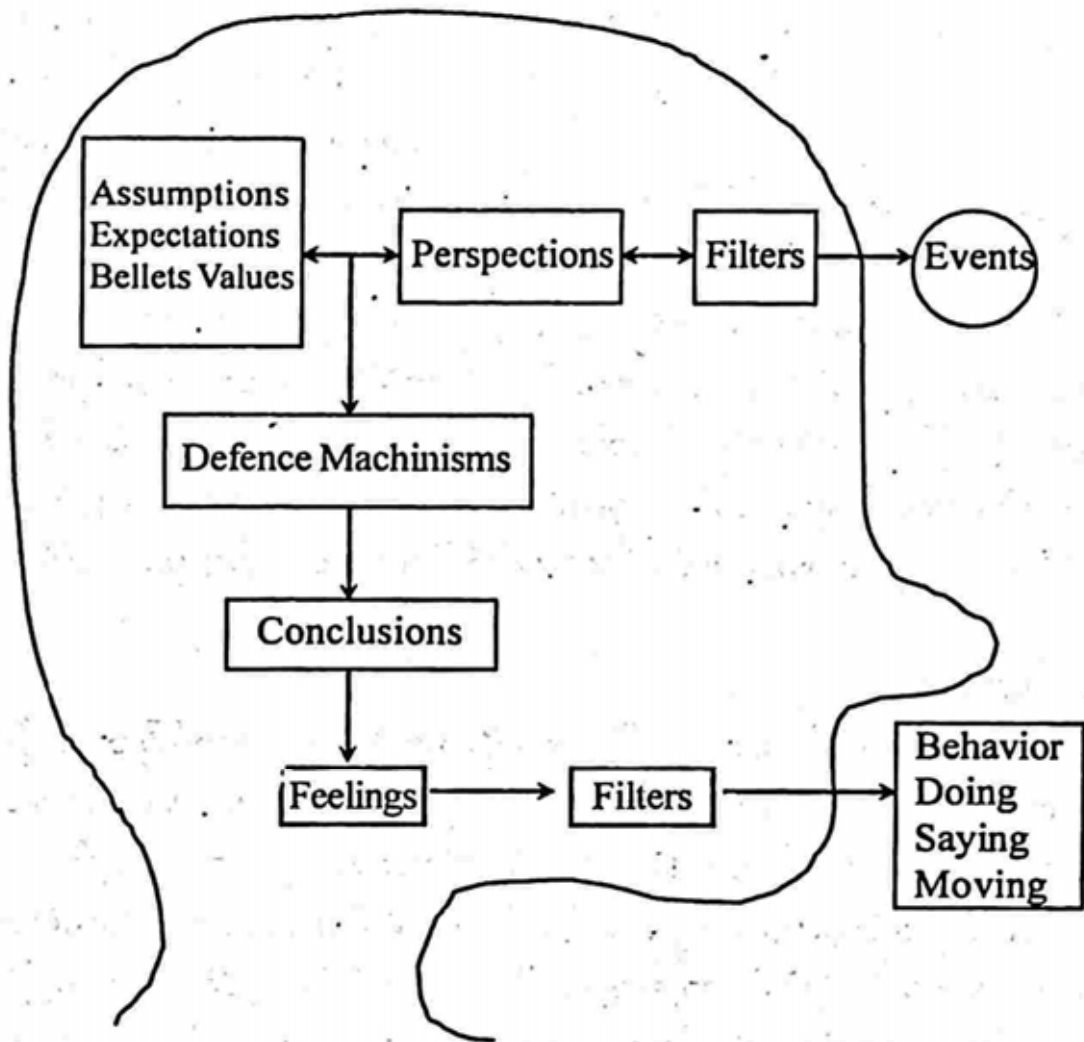
နာမည်ကျော် HP လုပ်ငန်းကြီး အကြီးအကျယ်ကျသွားဖူးပါတယ်။ CEO ပြောင်းပြီး ပြဿနာတွေကို အသေအချာလေ့လာ၊ ပြီးတော့ စနစ်တစ်ခုထူထောင်ပြီး လုပ်ကိုင်တဲ့အခါကျတော့ HP ဟာ သူ့မူလနေရာကို ပြန်ရသွားပါတယ်။

Psychology Lesson

လူတွေရဲ့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာဟာ မေ့ထားလို့မရတဲ့အကြောင်းတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ အကြမ်းအားဖြင့် APCFB လို့ သိထားနိုင်ပါတယ်။

- A - Assumption
- P - Perception
- C - Conclusion
- F - Feeling
- B - Behavior

The APCFB Psychology Model

လုပ်ငန်းစဉ်ကို ဖော်ပြပါပုံမှာကြည့်ပြီး လေ့လာနိုင်ပါတယ်။ လူတစ်ယောက်ရဲ့ အမူအကျင့်၊ လုပ်ပုံကိုင်ပုံ၊ ပြောပုံဆိုပုံ၊ လှုပ်ရှားပုံစတဲ့ (Behavior, doing, saying, moving) တွေ ဘယ်ကစသလဲဆိုရင် မူရင်းဖြစ်တဲ့ (Assumption, expectation, belief, value) တွေကစတင်ပါတယ်။ အဲဒီအခြေခံတွေမတူရင် Behavior မှာ မတူနိုင်ပါဘူး။ မြန်မာစကားပုံမှာ 'တံငါနားနီတံငါ' 'မုဆိုးနားနီးမုဆိုး' ဆိုတဲ့ စကားပုံ ရှိပါတယ်။ သံစဉ်ကောင်းတစ်ခုထွက်အောင် အခြေခံကြိုးညှိရတာ Psychology ပိုင်းမှာ အရေးကြီးပါတယ်။

Motivation

လူတွေအလုပ်လုပ်နိုင်ကြအောင် Motivation ဆိုတဲ့ လှုံ့ဆော်မှု လိုအပ်ပါ

တယ်။ အဲဒီလို့ဆော်မှုမှာ ဘာတွေပါဝင်သလဲဆိုတာကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာကြည့်ရင် ...

$$\text{Motivation} = \begin{matrix} \text{expectation of work} \\ \text{leads to performance} \end{matrix} \times \begin{matrix} \text{expectation of} \\ \text{performance} \\ \text{leads to rewards} \end{matrix} \times \begin{matrix} \text{value} \\ \text{of} \\ \text{rewards} \end{matrix}$$

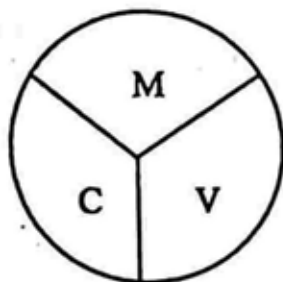
လို့ဆော်မှု = စွမ်းရည်ဦးတည်အလုပ်
 မျှော်လင့်ချက် × ဆုလဒ်ဦးတည်
 စွမ်းရည်မျှော်လင့်ချက် × ဆုလဒ်၏
 တန်ဖိုး

Motivation ကို ဖြစ်ထွန်းမှုတစ်ခုရဲ့ အစပျိုးရာဆိုပြီး တံချို့ပညာရှင်တွေက အခိုင်အမာဆိုကြပါတယ်။ လို့ဆော်မှုရှိမှ လို့ဆော်စိတ်ဖြစ်ပြီး အလုပ်ပြီးတာလို့ လည်းခံယူကြပါတယ်။ လို့ဆော်စိတ်ရတယ်ဆိုတာ တဒဂ်ဖြစ်ပြီး နောက်နေ့ပြန်ကျ သွားတဲ့ ကောက်ရိုးမိလိုစိတ်မျိုးမဟုတ်၊ ဖွဲမီးလို တငွေငွေတောက်ပြီး ရေရှည်ထိန်း သိမ်းဆောင်ရွက်လိုစိတ်မျိုးကိုမှ Motivated ဖြစ်တယ်လို့ ပြောကြပါတယ်။

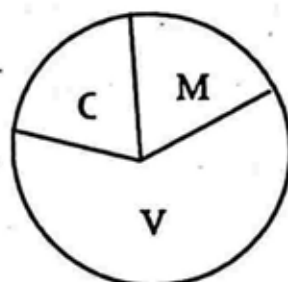
Leadership

ခေါင်းဆောင်မှုကတော့ ပြောစရာမလိုလောက်အောင် အရေးကြီးတယ်ဆိုတာ လူတိုင်းအသိပါ။ ခေါင်းဆောင်မဲ့ အဖွဲ့အစည်းရယ်လို့ မရှိပါဘူး။ ခေါင်းဆောင် ကောင်းရင် အဖွဲ့အစည်းအောင်မြင်မှာဖြစ်ပြီး ခေါင်းဆောင်ညံ့ရင် အဖွဲ့အစည်း ကျဆုံး မှာပါ။ တိုးတက်တဲ့ကုမ္ပဏီကြီးတွေ၊ နိုင်ငံတွေက ခေါင်းဆောင်တွေကိုလေ့လာရင် 'လူတော်' တွေချည်းပဲဆိုတာ တွေ့နိုင်ပါတယ်။ ဆင်းရဲတဲ့နိုင်ငံ၊ မအောင်မြင်တဲ့ ကုမ္ပဏီတွေက ခေါင်းဆောင်တွေကိုလေ့လာရင် ဆန့်ကျင်ဘက်အရည်အသွေးရှိ ခေါင်းဆောင်များကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

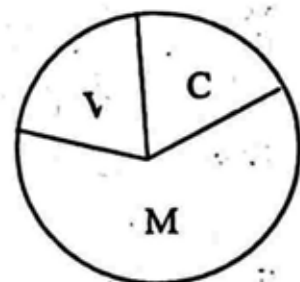
ခေါင်းဆောင်တွေဟာ မူဝါဒချမှတ်သူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ခေါင်းဆောင်တွေမှာ ကွဲပြားကြပြီး သန်ရာအရည်အချင်း (၃)ရပ်ပေါ် အခြေခံကြပါတယ်။ VCM လို့ခေါ် ကြပြီး Vision, Commitment နဲ့ Managial တွေ ဖြစ်ပါတယ်။

Balanced

Visionary

Managial

တချို့က Vision ဆိုတဲ့ အနာဂတ်အမြင်မှာ ပိုပြီးသန်စွမ်းကြပါတယ်။ တချို့က စီမံခန့်ခွဲမှု (Managial Skill) မှာ ပိုပြီးတော်ကြပါတယ်။ အဲဒီ (၃) မျိုးလုံးသော အရည်အချင်းကို မျှတစွာပိုင်ဆိုင်ထားတဲ့ ခေါင်းဆောင်ကတော့ အရည်အချင်းမျှ Balanced Leader လို့ ပြောကြပါတယ်။

Leadership ဆိုတဲ့ ခေါင်းဆောင်မှုရဲ့ အဓိကအလုပ်က Guidance ဆိုတဲ့ ထိန်းသိမ်းပေးမှု၊ Policy Making ဆိုတဲ့မူဝါဒချမှတ်ပေးမှုနဲ့ မဟာဗျူဟာပုံဖော်မှု ဆိုတဲ့ (Strategy Fomulation) တို့ဖြစ်ပါတယ်။ ကုမ္ပဏီတော်တော်များများမှာ CEO Centered ဆိုတဲ့ ခေါင်းဆောင်မှုအခြေပြုနဲ့ Subordinate Centered ဆိုတဲ့ နောက်လိုက်အခြေပြုဆိုပြီး လုပ်ကိုင်နေကြပါတယ်။ ဦးဆောင်သူတွေဟာ ကိုယ့်အဖွဲ့အစည်းရဲ့အား (Force) ဘယ်မှာရှိတယ်ဆိုတာ သိထားဖို့ လိုပါမယ်။

- The force within the managers (မန်နေဂျာများအတွင်း)
- The forces within the subordinates (ငယ်သားများအတွင်း)
- The forces of the situations (အခြေအနေပေါ်မှာ)

Creativity

လူတွေမှာ တီထွင်ဆန်းသစ်နိုင်စွမ်းအား (Creativity) အနည်းအများ ရှိသင့်ပါတယ်။ ဦးဆောင်သူတွေမှာတော့ မရှိမဖြစ်အရည်အချင်းတစ်ခုပါ။ Steve Jobs ရဲ့ iPod, iPhone တွေရဲ့အောင်မြင်မှုဟာ သူ့ရဲ့တီထွင်ဖန်တီးနိုင်မှုကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ လူတွေရဲ့သဘာဝဟာ အသစ်အဆန်းကို အမြဲတမ်းမျှော်လင့်တောင့်တကြပါတယ်။ လူတွေရဲ့တီထွင်မှုကြောင့် ကွန်ပျူတာတွေပေါ်လာကြပြီး Desktop ကနေ ဒီဗီနဲ့ဆို လက်ဝါးတင် (Palm Size) အထိ တီထွင်နိုင်ကြပါပြီ။ တီထွင်ဆန်းသစ်နိုင်သူအတွက် ဈေးကွက်က အမြဲရှိနေပြီး လက်ဦးမှုရလို့ အကျိုးအမြတ်အမြဲ ရနေနိုင်ပါတယ်။ လူတွေမှာ အဲဒီတီထွင်ဆန်းသစ်မှုဉာဏ်ရအောင် သင်တန်းတွေဖွင့်နေပြီး R&D ဆိုတဲ့သုတေသနတွေဟာလည်း အဲဒီတီထွင်ဆန်းသစ်မှုအတွက် ဆောင်ရွက်နေကြတာဖြစ်ပါတယ်။

Power

ဒီဗီနဲ့ရာမှာ ပါဝါ (Power) ဆိုတဲ့စကားလုံးကို ဘယ်လိုနားလည်သလဲ၊ ဘယ်လောက်နားလည်ခဲ့သလဲ အရေးကြီးပါတယ်။ အဓိပ္ပာယ်သက်သက်ထက် အနှစ်သာရရဲ့သဘောသဘာဝကို သိဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ 'ပါဝါ' ဆိုတာနဲ့ တချို့က အဆိုး

မြင်ဘက်က ကြည့်တတ် ခံစားတတ်ကြပါတယ်။

ပါဝါဟာ ခေါင်းဆောင်တွေမှာ မရှိမဖြစ်အရာ ဖြစ်ပါတယ်။ Power Concept ပါဝါရဲ့သဘောကို လေ့လာရင် ...

“The ability of a person or group to change the attitudes or behavior of others”

တစ်ဦးတစ်ယောက် သို့မဟုတ် အဖွဲ့တစ်ခုရဲ့အရည်အချင်းပါ။ ဘယ်လို အရည်အချင်းလဲဆိုရင် အခြားသူတွေရဲ့ သဘောထားအတွေးအခေါ်တွေကို ပြောင်းလဲနိုင်စွမ်းရှိတဲ့ ‘အား’ ဖြစ်ပါတယ်။ သို့မဟုတ် စွမ်းရည်တစ်ခုကို ခေါ်တာပါ။

- Power is NOT power OVER there.
- Power is the ability to get things done.

ပါဝါဆိုတာ အခြားသူတွေကို လွှမ်းမိုးဖို့၊ အနိုင်ယူမှုသက်သက် အင်အား တစ်ခုမဟုတ်ပါ။ အလုပ်ဖြစ်ဖို့အတွက် ဆောင်ရွက်နိုင်တဲ့စွမ်းရည်တစ်ခုလို့ပဲ ခံယူသင့်ပါတယ်။ ခေါင်းဆောင်တွေဟာ အဲဒီ Power ကို ဘယ်လိုသုံးမလဲဆိုတာ အရေးကြီးပါတယ်။ Power ဟာ သုံးတတ်ရင် ‘ဆေး’ ဖြစ်ပြီး မသုံးတတ်ရင် တစ်ချိန်မှာ ‘ဘေး’ ဖြစ်စေတဲ့စွမ်းရည်တစ်မျိုးပါ။

The organizational model and structure

အဖွဲ့အစည်းပုံစံနဲ့ ဖွဲ့စည်းမှုကို လေ့လာရတဲ့ကဏ္ဍ ဖြစ်ပါတယ်။ တချို့အဖွဲ့အစည်းတွေက အတော်စနစ်ကျပြီး ထိရောက်စွာလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီး တချို့အဖွဲ့အစည်းတွေကတော့ မည်ကာမတ္တလောက်နဲ့သာ စခန်းသွားကြပါတယ်။ Basic organizational model ဆိုတဲ့ အခြေခံပုံစံမှာ

- Culture
- Climate
- System
- Structure
- Policies & precedures
- Strategy

ဆိုပြီး ရှိပါတယ်။ အဖွဲ့အစည်း Organization တွေဟာ တစ်ဦးချင်း (Individual) နဲ့ ဝန်းကျင် (Environmental) ကြားမှာရှိနေပြီး အမြဲဆက်စပ်နေပါတယ်။ တစ်ဦးချင်းမှာတော့ Thoughts (အတွေး) ၊ Feeling (ခံစားမှု)နဲ့ Behavior

(အမူအကျင့်) တွေ ပါဝင်နေပါတယ်။

Resistance to Change

အပြောင်းအလဲတစ်ရပ်ကို တွန့်ဆုတ်ခြင်း၊ ဆန့်ကျင်ခြင်း၊ ခုခံခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အပြောင်းအလဲဆိုတာ အချိန်နဲ့အမျှဖြစ်နေတဲ့ အခြင်းအရာတစ်ခုပါ။ ရင်ဆိုင်လို့မရတဲ့ကိစ္စပါ။ ကြောက်ရွံ့၊ ရှောင်ရှားလို့လည်းမရတဲ့အရာပါ။ အကောင်းဆုံးဘယ်လိုဖြစ်အောင်လုပ်မလဲဆိုတာနဲ့ပဲ ကြိုဆိုသင့်ပါတယ်။ Change Agent ဖြစ်သင့်ပါတယ်။ အပြောင်းအလဲတစ်ခုဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းမှာ တိုးတက်သွားတဲ့ကုမ္ပဏီတွေ ရှိသလို ကျဆုံးသွားတဲ့ကုမ္ပဏီတွေလည်း ရှိပါတယ်။ အပြောင်းအလဲကို ဘယ်လောက် တုံ့ပြန်နိုင်သလဲဆိုတဲ့အပေါ်မှာ မူတည်ပါတယ်။ (၂၀၀၇) ကုန်ခါနီးနဲ့ (၂၀၀၈) တွင်း ရေနံဈေးနှုန်း၊ ရွှေဈေးနှုန်းတွေ အလွန်အမင်းတိုးတက်ပြီး ရှယ်ယာဈေးကွက်တွေ အလွန်အကျွံကျဆင်းနေတာဟာ သာမန်မဟုတ်တဲ့အပြောင်းအလဲတွေပဲဖြစ်ပါတယ်။ တချို့အဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့အလေ့အထက သမားရိုးကျအလုပ်ကို သာလုပ်နိုင်ကြပြီး အပြောင်းအလဲကို အဆင်သင့်မဖြစ်ကြပါ။

လုပ်ငန်းအောင်မြင်ဖို့၊ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲဖို့ အဖွဲ့အစည်းများရဲ့ အလေ့အထ၊ သဘောသဘာဝကို ခေါင်းဆောင်များက စွမ်းရည်ထွက်မြက်အောင် လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ထားသင့်ကြပါတယ်။

ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းကျဆုံးပြီလား

1st April 2008

လီမြောင်ဘက် (Lee Myung Bak) ဟာ (၂၀၀၇) ဒီဇင်ဘာလမှာ တောင်ကိုရီးယားရဲ့ သမ္မတသစ် ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ သူ့လက်ထက်မှာ လက်ဝဲယိုမ်း နိုင်ငံရေး မူဝါဒတွေကိုအဆုံးသတ်ပြီး စီးပွားရေးဦးစားပေးနဲ့ ယှဉ်ပြိုင်မှုစွမ်းရည်တွေ ပိုမိုတိုးတက်အောင်လုပ်ဆောင်မယ်၊ ဝါရှင်တန်နဲ့ ဆက်ဆံရေးပိုကောင်းအောင် ကြိုးစားသွားမယ်ဆိုတဲ့ သူ့မူဝါဒတွေကို ထုတ်ဖော်ခဲ့ပါတယ်။ သူ ကျမ်းသစ္စာမကျိန်ဆိုမိမှာ Newsweek က Christian Caryl နဲ့ B.J.Lee တို့ကို သူ့ရဲ့ အသွင်ကူးပြောင်းရေးရုံးမှာ တွေ့ဆုံခွင့်ပေးခဲ့ပါတယ်။ အနောက်နိုင်ငံဘက်ကလာတဲ့ မီဒီယာတွေထဲမှာ ပထမဆုံးအခွင့်အရေးရလိုက်တဲ့ အင်တာဗျူးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

Newsweek:- “သမ္မတကြီးရဲ့ ကမ္ဘာ့ကိုရီးယားဆိုတဲ့ အနာဂတ်အမြင်က အများရဲ့ စိတ်ဝင်စားမှုကို ကိုရီးယားမှာရော၊ ကမ္ဘာမှာပါ တော်တော်လေး ဖမ်းစားပါတယ်။ ကမ္ဘာ့နေရာအနှံ့အပြားမှာ စိန်ခေါ်မှုတွေနဲ့ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ အချိန်ကျမှ ဘာကြောင့် ကမ္ဘာဆန်မှုကို ရှေ့တန်းတင်လာပါသလဲ”

Lee: - ကမ္ဘာဆန်ခြင်းက အစစ်အမှန် ဖြစ်ပါတယ်။ ရှေ့တန်းရောက်နေတဲ့ နိုင်ငံတွေက အဲဒီအပေါ်မှာ အကျိုးအမြတ်တွေ ရနေကြပါတယ်။ တချို့တွေ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတွေမှာ အဲဒီကမ္ဘာဆန်မှုကြောင့် တော်တော်လေး အထိနာနေကြရပါတယ်။ ကိုရီးယားဟာ မြေဧရိယာအားဖြင့် မကြီးပါဘူး၊ လူဦးရေများပါတယ်။ အရင်းအမြစ်တချို့လောက်ပဲ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကမ္ဘာဆန်မှုကနေ ကျွန်တော်

တို့ တစ်စုံတစ်ရာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် ကိုရီးယားဟာ ပိုပြီးတက်ကြွစွာ ကမ္ဘာဆန်မှုကို ဆောင်ရွက်လိုက်ပါရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကမ္ဘာ (၁၁) ခုမြောက်အကြီးဆုံး သော စီးပွားရေးနိုင်ငံတစ်ခုအနေနဲ့ ကမ္ဘာ့လူမှုအဖွဲ့အစည်း၊ နိုင်ငံတကာ လူမှုအဖွဲ့အစည်းတွေမှာ ပါဝင်ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ရဲ့တာဝန်ကို ရယူရမှာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

Newsweek :- ဒါပေမဲ့ ကိုရီးယားမှာ ကမ္ဘာဆန်မှု အကျဘက်ယိမ်းယိုင်မှုအပေါ် တချို့က စိုးရိမ်ပူပန်နေကြပါတယ်။ ကိုရီးယားလူမျိုးတွေ အဲဒီအတွက် အသင့်ဖြစ်နေပါပြီလား။

Lee:- လူထုအများစုက ကမ္ဘာဆန်ခြင်းအပေါ် လွှဲရှောင်လိုမရတဲ့ ဖြစ်စဉ်တစ်ခု၊ ပြီးတော့ အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားကို ရရှိစေတဲ့အရာလို့ မြင်ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တောင်သူလယ်သမားများ၊ အထူးသဖြင့် နို့ထွက်ပစ္စည်းနဲ့ ဆက်စပ်တဲ့ လယ်သမားများကတော့ ငြင်းဆန်ကြပါတယ်။ အစိုးရက သူတို့ကို ဆွဲဆောင်ရမှာပဲလေ။ သူတို့ဘဝ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုကို ဆောင်ကြဉ်းနိုင်မှာဆိုပြီး ရှင်းပြရမှာပဲ။

Newsweek:- သမ္မတကြီး မဲဆွယ်စည်းရုံးစဉ်ကာလမှာ အကြီးအကျယ် ပြုပြင်တည်ဆောက်မှုတွေ လုပ်မယ်ဆိုပြီး ပြောခဲ့ပါတယ်။ နောက်ငါးနှစ်မှာ တောင်ကိုရီးယား ဘယ်လိုဖြစ်လာပါမလဲ ?

Lee:- မှန်ဝါးနေတဲ့ကမ္ဘာကြီးမှာ ငွေကြေးကဏ္ဍ၊ ရေနံ၊ ကုန်ကြမ်းဈေးများ အကျပ်အတည်းတွေ နေရပါတယ်။ အခက်အခဲများနဲ့ ရင်ဆိုင်နေရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အမျိုးသားရေးစွမ်းဆောင်ရည်ထက်မြက်မှုကို ပြန်ပြီးရအောင် ယူကြရပါလိမ့်မယ်။ ကမ္ဘာ့အဆင့်မီဖြစ်အောင် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေကို ပြန်လည်ပြုပြင်ရပါလိမ့်မယ်။ လာမယ့်ငါးနှစ်လွန်တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ ပထမတန်းစား ခေတ်မီနိုင်ငံတစ်ခုအဖြစ် ကမ္ဘာကို မျက်နှာပြင်နိုင်အောင် လုပ်ကိုင်ကြရပါလိမ့်မယ်။ တချို့နေရာတွေမှာ ကျွန်တော်တို့ ရှေ့ရောက်နေရပါမယ်။ နေရာတိုင်းမှာတော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့။ ဒါပေမယ့် ငါးနှစ်တာကာလမှာ ကိုရီးယားဟာ ရင့်ကျက်တည်ငြိမ်တဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုအဖြစ် ပြောင်းလဲသွားရပါမယ်။ ပြီးတော့ နိုင်ငံတကာလူမှုအဖွဲ့အစည်းနဲ့ အတူ ရင်ဘောင်တန်း အတူလုပ်ကိုင်နိုင်တဲ့နိုင်ငံအဖြစ် ရောက်ရှိရပါမယ်။

Newsweek:- တချို့ကသမ္မတကြီးကို ပြင်သစ်သမ္မတကြီး Nicolas Sarkozy နဲ့အတူယှဉ်ပြီးမြင်ကြပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သမ္မတကြီးတို့နှစ်ဦးလုံးက အမေရိကန်ဘက်ယိမ်းကြပြီး ကမ္ဘာဆန်ခြင်းကို ယုံကြည်ကြလို့။

mgysp.com

Lee:- ရွေးကောက်ပွဲကာလမှာ ကျွန်တော် Sarkozy ရဲ့ပေါ်လစီကို လေ့လာမိတယ်။ ကျွန်တော် ကိုယ်ပိုင်ယုံကြည်ချက်၊ မူဝါဒတွေနဲ့ အတော်များများ တူညီနေတာတွေကို တွေ့ရပါတယ်။ ပုဂ္ဂလိကဘက်ကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်တည်ဆောက်ရေး၊ စီးပွားရေးလုပ်သားများအကြား ဆက်ဆံရေးကို ပြန်ပြီးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရေး၊ လူမှုရေးမလေ့ထုံးစံတွေကို ပြောင်းလဲမှုစတာတွေကိုပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်သူ့ကို အမေရိကန်ထောက်ခံသူလို့ မပြောခဲ့ပါဘူး။ အတိတ်ကာလမှာတုန်းက အမေရိကန်နဲ့ပြင်သစ်တွေရဲ့ဆက်ဆံရေးက အကောင်းကြီးတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ သမ္မတကြီး Sarkozy က အဲဒီဆက်ဆံရေးကို တိုးတက်အောင် လုပ်ဆောင်ပါလိမ့်မယ်။ ပုံမှန်အနေအထားရောက်အောင် သူလုပ်ပါလိမ့်မယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူက ပြင်သစ်တွေရဲ့ အကျိုးစီးပွား ကောင်းရာ၊ မွန်ရာဖြစ်စေလိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်ထားလို့ပါ။ ကျွန်တော်လည်း အမေရိကန်တွေနဲ့ မဟာမိတ်အဖြစ် တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းအောင် ရှေးရှုလုပ်ဆောင်မှာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ အချိန်သစ်နဲ့ ဆီလျော်လိုက်ဖက်မယ့် ဆက်ဆံရေးသစ်ကိုတော့ လိုအပ်မှာပါ။

Newsweek:- အမေရိကန်တွေအပေါ် ကိုရီးယားတွေက အရောရောအထွေးထွေး ရှိကြပါတယ်။ စံနမူနာဖြစ်မယ့်ဆက်ဆံရေးက ဘယ်လိုများ ဖြစ်ပါလိမ့်မလဲခင်ဗျ။

Lee:- ကျွန်တော်တို့နှစ်နိုင်ငံကြားမှာ သမိုင်းရှည်ကြီး ရှိပါတယ်။ ကိုရီးယားစစ်ပွဲမတိုင်မီမှာရော၊ စစ်ပွဲအပြီးမှာရော အမေရိကန်ဦးဆောင် UN ကြီးစားမှုတွေက ကွန်မြူနစ်တွေရဲ့ရန်လိုမှုကို ဆန့်ကျင်ခဲ့ပါတယ်။ အမေရိကန်တွေရဲ့ ဈေးကွက်စီးပွားရေးနဲ့ လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ ဒီမိုကရေစီက ကျွန်တော်တို့အပေါ် အများကြီးသက်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လိုတိုးတက်ဖြစ်ထွန်းလာတယ်ဆိုတာ ပြောတာပါ။ အစပိုင်းမှာတော့ အမေရိကန်တွေဆီက ကိုရီးယားတွေက လုံခြုံရေးနဲ့ စီးပွားရေးဆိုင်ရာတွေကို အကူအညီအများကြီးရခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အခု ကျွန်တော်တို့ အနာဂတ်ရှေးရှုဆက်ဆံရေးကို ထူထောင်ဖို့ လိုအပ်လာပါပြီ။

Newsweek:- အမေရိကန်တွေအပေါ် ကိုရီးယားတွေရဲ့အမြင်ကို ဘယ်လိုပြောင်းလဲမြင်ထင်ပါသလဲ?

Lee:- လွန်ခဲ့တဲ့ငါးနှစ်က အမေရိကန်တွေအပေါ် အကောင်းမြင်ကို ထူထောင်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုရီးယားစစ်ပွဲကို မမီလိုက်တဲ့ မတွေ့ကြုံလိုက်ရတဲ့လူငယ်တွေကတော့ သိပ်သဘောကျမှာမဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော် အပြောင်းအလဲလိုချင်ကြတာကိုတော့ တွေ့ရတယ်။ မျိုးဆက်သစ်လူငယ်တွေရဲ့

ရှုထောင့်က တဖြည်းဖြည်းအနုတ်လက္ခဏာကနေ အပေါင်းလက္ခဏာဘက် ရွေ့လျောလာတာ တွေ့ရပါတယ်။ တကယ်လို့ ကျွန်တော့်ပူးပေါင်းမှုကို ပိုပြီးမြှင့်တင်နိုင်ရင် မျိုးဆက်အားလုံး တူညီတဲ့အနာဂတ်အမြင်ကို ခွဲဝေခံစားနိုင်ကြမှာပါ။

Newsweek:- မြောက်ကိုရီးယားက သူ့ရဲ့ နျူကလီးယားလက်နက်ကို မစွန့်လွှတ်ရင် ကိုရီးယားအချင်းချင်း ဆက်ဆံရေးကောင်းမွန်မှာမဟုတ်ဘူးလို့ သမ္မတကြီး ပြောခဲ့ပါတယ်။ အခုဆက်ဆံရေးက ရပ်တဲ့ တုန့်ဆိုင်းနေပါတယ်။

Lee:- ကိုရီးယားကျွန်းဆွယ်မှာ နျူကလီးယားနဲ့ပတ်သက်တာ ဘာတစ်ခုမှ မရှိသင့်ပါဘူး။ တောင်နဲ့မြောက် ကိုရီးယားနှစ်ခုလုံးဟာ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှု၊ အလားအလာတွေကို ငြိမ်းချမ်းရေးထိန်းသိမ်းစဉ်အတွင်း အတူတကွရှာဖွေသင့်ပါတယ်။ မြောက်ကိုရီးယားဟာ စီးပွားရေးမှာ လွတ်လပ်စွာလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သင့်ပါပြီ။ အဲဒီလိုဆက်ဆံရေးမျိုးကို ကျွန်တော်တို့ ရှာဖွေလို့မရသေးပါဘူး။ အဆုံးစွန်မှာ ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေးပေါ့။ တကယ်လို့များ မြောက်ကိုရီးယားက သူ့ရဲ့ နျူကလီးယားလက်နက်တွေကို ဆက်ပြီးထိန်းထားဦးမယ်ဆိုရင် ...

Newsweek:- နျူကလီးယားလက်နက်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးခြင်းဟာ ရှေ့မတိုး၊ နောက်မဆုတ်သာ ဖြစ်နေစဉ်အတွင်း တောင်-မြောက်ကိုရီးယား ပူးပေါင်းစီမံကိန်းတွေ ဆက်ပြီး လုပ်နိုင်ပါ့မလား။

Lee:- တကယ်လက်တွေ့တိုးချဲ့မှုဟာ ခက်ခဲပါလိမ့်မယ်။ ကုမ္ပဏီငယ်တွေ၊ အလတ်စားကုမ္ပဏီငယ်တွေရဲ့ မြောက်ကိုရီးယားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဟာ သိသာထင်ရှားလောက်စွာ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

Newsweek:- သမ္မတကြီးအနေနဲ့ ဘယ်လိုအခြေအနေမျိုးမှာ မြောက်ကိုရီးယား သမ္မတကြီး ကင်ဂျုံအီး (Kim Jong II) နဲ့ တွေ့ဆုံမှာပါလဲ ?

Lee:- နှစ်နိုင်ငံလုံးရဲ့ သမ္မတတွေဟာ သူတို့ရဲ့ သန်းပေါင်း (၇၀) ရှိတဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ ဘဝကို ဘယ်လိုတိုးတက်အောင် ကြံဆောင်မလဲဆိုတာ သိသင့်ပါတယ်။ တကယ်လို့ ကျွန်တော့်ကို ပွင့်လင်းကြမယ်ဆိုရင်၊ နှလုံးသား အခြေပြုဆွေးနွေးပွဲတွေကို စားပွဲပိုင်းမှာထိုင်ပြီး ပြောကြ၊ ဆွေးနွေးကြရပါ့မယ်။ အဲဒီထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲက အကူအညီအများကြီး ပေးနိုင်ပါ့မယ်။ ကျွန်တော် စည်းကမ်းသတ်မှတ်ထားတဲ့ ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲကို ကိုယ့်နိုင်ငံရေးအကျိုးစီးပွားအတွက် မလုပ်လိုပါဘူး။

Newsweek:- သမ္မတကြီး ရွေးကောက်ပွဲကို ပြတ်ပြတ်သားသား အနိုင်ရခဲ့တယ်နော်။ မျှော်လင့်ချက်မြင့်မြင့်အတွက် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးရော ဖြစ်မိပါသလား။

mgyoe.com

Lee:- ဖြစ်တာပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် ဂရုစိုက်မှာက ရေရှည်အတွက် ကိုရီးယားရဲ့ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုနဲ့ ရှေ့တန်းရောက်နေဖို့၊ ကျော်ကြားဖို့အတွက် ရေတိုစီမံကိန်းတွေအပေါ် ကျွန်တော် အာရုံထားမှာမဟုတ်ဘူး၊ ပြည်သူတွေ အလုပ်ကြိုးစားမှုအတွက် ကျွန်တော် စီမံကိန်းရှိတယ်၊ နိုင်ငံတကာစီးပွားရေးမှာ အခက်အခဲတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ဝန်းကျင်ကို ရှင်းပြရင်း ပြည်သူတွေ အလုပ်ကြိုးစားလာအောင် ကျွန်တော် ကြိုးစားသွားမှာ။

Ref:- Newsweek (March 2008)

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး ဟန်ချက်ပျက်ပြီလား

2nd April 2008

(၂၀၀၈) အစမှာ ရေနံစည် တစ်ပေပါ (၉၀) ဒေါ်လာကျော်က မတ်လတွင် (၁၀၀) ဒေါ်လာ ကျော်သွားခဲ့သည်။ ရေနံသမိုင်းမှာ အမြင့်ဆုံးတက်နှုန်း ဖြစ်သည်။ ငွေကြေးနှင့် ကုန်ပစ္စည်းဈေးကွက်တွင် အကြီးအကျယ်တုန်လှုပ်၊ ယောက်ယက်ခတ် သွားသည်။ ရွှေဈေးကလည်း တစ်ဖက်မှာ တစ်အောင်စ ဒေါ်လာ (၁၀၀၀) ကျော် သွားလိုက်ပြန်သေးသည်။ ဖြစ်စဉ်တွေ၏အစသည် အမေရိကန်က ဖြစ်သည်။ Subprime Mortagage စတင်ပြုလဲရာမှ ဒိုမီနိုအက်ဖက်ခ်ဝင်သွားပြီး နယူးယော့ခ် က အမေရိကန်စစ်သားစုဆောင်းရေးအခြေစိုက်စခန်းမှ ပေါက်ကွဲမှုတစ်ခုက တွန်း အားထပ်ပေးလိုက်သလို ဖြစ်သွားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဒေါ်လာနှင့် နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးလဲလှယ်နှုန်းကလည်း တစ်ဟုန်တိုး ထိုးကျ လာပြီး စံချိန်တင်လိုက်ပြန်ပါသေးတယ်။ ဒေါ်လာနှင့် ယူရိုလဲလှယ်နှုန်းက (1.5373) ဖြစ်ပြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေ၊ ငွေလွှဲသူတွေ ကမောက်ကမဖြစ်ကုန်ကြသည်။ အင်္ဂလန်က ဘဏ်ကြီး Northern Rock ပြုလုနီးနီးဖြစ်သွားသည်။ အမေရိကန်ဗဟိုဘဏ်က ဒေါ်လာသန်း (\$ 150 billion) ကို ဝင်ပြီးကျားကန်ပေးနေရသည်။ ECB (European Central Bank) ၏ဥက္ကဋ္ဌ Jean-Claude Trichet က သတိထားလုပ်ကိုင်ကြဖို့ လောက်သာပြောပြီး လောလောဆယ် ECB အနေနဲ့ ဝင်ရောက်ပါဝင်စွက်ဖက်တာ လုပ်မှာမဟုတ်သေးဘူးဆိုတာ ပြောထားသည်။

Federal Reserve ကတော့ အတိုးနှုန်းတွေကို ဖြည်းဖြည်းချင်း (၂၀၀၇) စက်တင်ဘာလထဲက လျှော့ချပစ်နေပါတယ်။ Federal Reserve နဲ့ ECB တို့ရဲ့

ငွေကြေးဆိုင်ရာမူဝါဒကွဲပြားတာကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။ ဒေါ်လာဈေးကျခြင်းဟာ ရွှေဈေးတက်ခြင်းရဲ့မောင်းနှင်အားတစ်ခုလို့လည်း ပြောလို့ရပါတယ်။

ဝေါလ်စထရိ(ထ်)နဲ့အာရှဈေးကွက်

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးဟာ ရေနံ၊ ဒေါ်လာ၊ ရွှေဈေးစတဲ့ ငွေကြေးနဲ့ ကုန်ပစ္စည်း ဈေးကွက် ကမောက်ကမဖြစ်မှုမှာ အကျိုးဆက်အနေနဲ့ ရှယ်ယာဈေးကွက်တွေလည်း ကမောက်ကမနဲ့ ထိုးကျကုန်ပါတော့တယ်။ ရှယ်ယာဈေးကွက်ရဲ့ အဓိက တစ်ခုဖြစ် တဲ့ Wall Street မှာ ဈေးတွေအတက်အကျကြမ်းကုန်တော့ အာရှနိုင်ငံများကပါ အကူးအစက်ခံနေရပါတော့တယ်။ တိုကျိုမှာ တစ်ရက်တည်း (2.9%) ၊ Hong Kong (2.8%) ၊ Sydney (2.5%) အသီးသီး ကျဆင်းကုန်ကြပါတယ်။

“ကျွန်တော်တို့ ပိုပြီးပြင်းထန်မှုတွေ တွေ့ရပါဦးမယ်”
လျှူလီယားလီးက မှတ်ချက်ပေးပါတယ်။ ဆက်ပြီးပြောတာက
“ညွှန်းကိန်းတွေကိုကြည့်ရင် အကျဘက်ကို အားလုံးဦးတည်နေကြပြီ”
အမေရိကန် ရှယ်ယာဈေးကွက် ဟန်ချက်ပိုပျက်သွားရတာ လောလောဆယ်

Thornburg Mortgage နဲ့ ဘွန်းတွေ အင်အားကြီး Carlyle Group တွေကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ အမေရိကန်ရဲ့အိမ်ချေးငွေတွေ အကြွေးပြန်မဆပ်နိုင်မှုဟာ ဈေးကွက်ကို ညှစ်အားပေးသလိုဖြစ်ပြီး လူတွေအားလုံးနဲ့ ဆက်စပ်နေပါတယ်။ Blue-Chip တစ်ခု ဖြစ်တဲ့ Dow Jones ရဲ့ Industrial Average က (1.8%) ထိုးကျသွားတာ ကြောက် လန့်စရာတစ်ခုအဖြစ် မြင်တွေ့ရပါတယ်။ Nasdaq က (2.3%) ၊ SPဆိုတဲ့ Standard & Poor က (2.2%) ဈေးနှုန်းတွေကျသွားတာ အဓိက ကမ္ဘာ့ရှယ်ယာဈေးကွက်ကြီး သုံးခု အခြိမ်းခြောက်ခံနေရတာနဲ့ တူနေပါတယ်။

ရှယ်ယာဈေးကွက်တွေရဲ့သက်ရောက်မှုက လုပ်သားဈေးကွက်တွေကိုလည်း ထိခိုက်စေပါတယ်။ ဝေါလ်စထရီ(ထ်)က အမေရိကန်လုပ်သား (၂၃,၀၀၀) လောက် အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်စေဦးမယ်လို့ ခန့်မှန်းထားပါတယ်။ တစ်ဖက်မှာ ပြည်သူတွေ သက်သာရာရစေဖို့ အမေရိကန်ရဲ့ Central Bank က အတိုးနှုန်းတွေလျော့၊ အရန် ငွေကြေးကို ထုတ်ချေးပေးနေပေမယ့် ECB ကတော့ မူဝါဒဆန့်ကျင်ဘက်နဲ့ ချိတ်ကပ် ပါတယ်။ Jean Claude က

“ကျွန်တော်တို့ဘဏ်ရဲ့ ဦးစားပေးမှုက ဈေးနှုန်းတွေ တည်ငြိမ်ရေးပါ။ အတိုး နှုန်းတွေကို ဖြတ်တောက်ဖို့ မဟုတ်ဘူး။”

တောင်ကိုရီးယားရှယ်ယာဈေးကွက်က ပျမ်းမျှ (၂%) ကျသွားပေမယ့် သူတို့ ရဲ့ဗဟိုဘဏ်က အတိုးနှုန်းတွေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု တစ်စုံတစ်ရာတော့မလုပ်ပါဘူး။ တခြားဈေးကွက်တွေဖြစ်တဲ့ တရုတ်၊ စင်ကာပူ၊ မလေးရှား၊ တရုတ်တိုင်ပေ၊ ဖိလစ်ပိုင် တွေမှာလည်း အနည်းအများဆို ရှယ်ယာဈေးကွက်တွေကျလို့ ထိခိုက်မှုတွေ ရှိနေပါ တယ်။

အမေရိကန်မှာ

အမေရိကန်က ထိပ်တန်းအမှုဆောင်အများစုက အမေရိကန်တွေရဲ့ စီးပွားရေး ဟာ ကပ်ငယ်တစ်ခုအဖြစ် ရောက်ရှိနေပြီလို့ ယုံကြည်နေကြပါတယ်။ တချို့က ခြောက်လအတွင်း အဲဒီကပ်ငယ် (Recession) ကို ရောက်တော့မှာလို့လည်း ပြော ကြပါတယ်။ တော်တော်များများ အမှုဆောင်အရာရှိကြီးတွေကလည်း သူတို့ရဲ့ ကုမ္ပဏီတွေဟာ မရှောင်နိုင်၊ မရှားနိုင်ဘဲ အဲဒီဒဏ်ကို မကြာခင် ခံစားကြရပါမယ်လို့ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုတွေ လုပ်နေကြပါတယ်။ နာမည်ကြီး BCG (Boston Consulting Group) ရဲ့ဆန်းစစ်မှုအရ (53.4%) သော ထိပ်တန်းအရာရှိကြီးများက ကပ်ငယ်ထဲ ရောက်နေနှင့်ပြီ၊ တိုင်းတာတဲ့စံနှုန်းကတော့ စီးပွားရေးကျဆင်းမှုဟာ (၄) လပတ်

(၂) ခါ ဆက်တိုက်ဖြစ်နေလို့ပါပဲ။

သို့သော်လည်း အခုလိုသုံးသပ်ပြတဲ့ အုပ်စုထက်ပိုကြီးတဲ့ ထိပ်တန်းအရာရှိကြီးများ အုပ်စုကတော့ အမြင်တစ်မျိုးဖြစ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ (94.9%) သောသူများက

“ရီဆက်ရှင်ဆိုတာ သည်လောက်ဖြစ်စဉ်နဲ့ မလုံလောက်ပါဘူး၊ ကုမ္ပဏီအများစုက မလွဲနိုင်မရှောင်နိုင်တော့လောက်အောင် ကျဆင်းမှုထဲပါဝင်မှ ဖြစ်ပါတယ်” ဘောဂဗေဒပညာရှင် အများစုကတော့ အမေရိကန်ရဲ့ အိမ်ရာဈေးကွက်ကျဆင်းနေမှု၊ ချေးငွေတွေ ပြန်မဆပ်နိုင်မှု၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ရရှိမှုနည်းပါးလာမှုနဲ့ ရေနံဈေးနှုန်းမြင့်တက်လာမှုတွေဟာ မကြာခင်မှာ အတော်ဆိုးဝါးတဲ့ဘက်ကို ဦးတည်နေပါပြီဟု သုံးသပ်ကြပါတယ်။ အမေရိကန်ရဲ့ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှုန်းဟာ အခုလေးလပတ်မှာ (0.6%) ပဲရှိပြီး အလားတူနှစ်မှာ (4.9%) နဲ့ နှိုင်းယှဉ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

BCG က Hal Sirkin က ...

“ရီဆက်ရှင်မှာက လူတိုင်းဟာ ရေတိုဝေဒနာကို ခံစားရပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီရီဆက်ရှင်ကို အောင်မြင်စွာချဉ်းကပ်နိုင်တဲ့ကုမ္ပဏီတွေကတော့ ရေရှည်မှာ ကောင်းကောင်း အောင်မြင်မှုကို ရရှိမှာပါ”

အမေရိကန် စီးပွားရေးဟန်ချက်အရွေ့မှာ ဆိုးဆိုးဝါးဝါးဖြစ်မသွားအောင် Central Bank က ဒေါ်လာ (\$ 150 billion) ကို ထုတ်ယူသုံးစွဲနေပါပြီ။

တရုတ်ရောဘယ်လို့လဲ

(၂၀၀၇) တတိယလေးလပတ်လောက်မှာ အမေရိကန် အိမ်ရာဈေးကွက်က စလိုက်တဲ့ စီးပွားရေးကမောက်ကမဟာ အမေရိကန်၊ အင်္ဂလန်နဲ့ အနောက်ဘက်က နိုင်ငံတော်တော်များများကို ကူးစက်သွားပါတယ်။ Globalization ဆိုတဲ့ ကမ္ဘာဆန်ခြင်းလက္ခဏာ အတော်အထင်အရှားတွေ့လာရပါတယ်။ အခက်အခဲတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ရတဲ့အခါမှာ တရုတ်ပြည်ကရော ဘယ်လောက်ခုခံနိုင်သလဲဆိုတာ စမ်းသပ်သလို ဖြစ်သွားခဲ့ပါတယ်။ အနောက်ဘက်က ရိုက်ခတ်မှုဟာ အာရှကို အတန်အသင့်ပဲ ထိခိုက်ပါတယ်။

တရုတ်ပြည်မှာ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုတွေ ဆောင်ရွက်နေတဲ့ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူ တစ်ဝက်ကျော်လောက်က တရုတ်တွေဟာ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းကျဆင်းနေတယ်။ သူ့ထက် လုပ်သားခဈေးချို့ပြီး ကုန်ထုတ်လုပ်မှုပိုကောင်းတဲ့ India နဲ့ Vietnam

ကို မျှဝေပေးနေပြီလို့ သုံးသပ်ကြပါတယ်။ တရုတ်ပြည် Yangtze မြစ်၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသမှ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု ဆောင်ရွက်နေတဲ့ ကုမ္ပဏီ (၆၆) ခုကိုမေးရာမှာ (54%) က တရုတ်ပြည်ရဲ့ ယှဉ်ပြိုင်မှုစွမ်းအားဟာ မောပန်းလာပြီလို့ သုံးသပ်ကြပါတယ်။ အမေရိကန်ကုန်သည်ကြီးများအသင်းနဲ့ BoozAllen Hamitton တို့ရဲ့ ပူးတွဲလေ့လာမှုမှာ (70%) သော ထိပ်တန်းစီမံခန့်ခွဲသူတွေက တရုတ်တွေရဲ့ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းကျဆင်းမှုဟာ သူတို့ရဲ့ ‘ယွမ်’ ငွေ ခိုင်မာလာခြင်းက အဓိကအကြောင်းတစ်ရပ်လို့ ထင်မြင်ယူဆကြောင်းပြောပါတယ်။ (ယခင်က တရုတ်ယွမ်ငွေတန်ဖိုးကို နှစ်ပေါင်းများစွာ ‘ချည်’ နှောင်ထားခဲ့ရာ အမေရိကန်က ‘မျှော’ ရန် ဆက်တိုက်တောင်းဆိုခဲ့)

ယွမ်ငွေတန်ဖိုးမြင့်လာတော့ သူတို့ရဲ့ပို့ကုန်တွေ ဈေးကြီးလာပါတယ်။ (52%) သော သူများရဲ့အမြင်ကတော့ တရုတ်ပြည်မှာ စီမံခန့်ခွဲသူများရဲ့လုပ်အားခက (9.1%)၊ သာမန်လုပ်သားများရဲ့လုပ်ခက (7.6%) တိုးမြှင့်လာခြင်းနဲ့လည်း သက်ဆိုင်ကြောင်း ထင်မြင်ကြသည်။

“တကယ်လို့ တရုတ်တွေဟာ ကွဲကွဲပြားပြား၊ ခြားခြားနားနား တစ်စုံတစ်ခုကိုမလုပ်ခဲ့ဘူးဆိုရင် ယွမ်ငွေတန်ဖိုးမြင့်လာလို့ သူတို့ မကြာခင်ဒုက္ခရောက်လိမ့်မယ်”

Haddock ဆိုသူက ပြောသည်။ နိုင်ငံတကာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေက အဲဒီအခြေအနေတွေကို တရုတ်တွေရဲ့ မဟာဗျူဟာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းတချို့နဲ့ အလဲအလှယ်လုပ်ပြီး ဖယ်ရှားလိုကြပါတယ်။ နောက်လာမယ့် ငါးနှစ်တာကာလမှာ တရုတ်တွေရဲ့ (17%) သော ကုမ္ပဏီများကသာ ဆက်ပြီး ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်း ရှိတော့မယ်၊ ကျန်တာတွေက မရေရာတော့ဘူးလို့ ဆန်းစစ်မှုတွေက ပြနေပါတယ်။

ဆန်းစစ်မှုမှာ ဆက်တွေ့နေတာက ပြည်ပရင်းနှီးမှုတွေထဲက (63%) သော ကုမ္ပဏီတွေ Vietnam လို့ လုပ်အားခချို့တဲ့နိုင်ငံတွေဆီ ရွှေ့ပြောင်းဖို့ စဉ်းစားနေကြတယ်ဆိုတာပဲ။ (37%) သော ကုမ္ပဏီတွေကတော့ India ဟာ ပထမဦးစားပေးရာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသင့်သောနိုင်ငံလို့ ထုတ်ဖော်ကြပါတယ်။

ဂျပန်နှင့်လင်းရီတာကို အိန္ဒိယကဝယ်ပြီ

3rd April 2008

Tata Group ဆိုတာ အိန္ဒိယက ဧရာမကုမ္ပဏီကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ Tata မော်တော်ကားတွေထုတ်ပြီး နာမည်ကြီးလာတဲ့အပြင် အခုတစ်လောကမှ Nano လို့အမည်ပေးထားတဲ့ တစ်စီး ဒေါ်လာ (၂၅၀၀) လောက်တန်တဲ့ ကားလေးတွေထုတ် လုပ်နိုင်လို့ ကမ္ဘာ့မော်တော်ကားလောကကို လှုပ်ခါသွားစေတဲ့အုပ်စုလည်း ဖြစ်ပါ တယ်။ တစ်မဟုတ်ချင်း ကမ္ဘာ့မော်တော်ကားဈေးကွက် ဝေစုကိုလျင်မြန်စွာရယူ သွားမယ့် အလားအလာကောင်းတဲ့ကုမ္ပဏီကြီးလို့ ထင်ကြေးပေးခံနေရတဲ့ ကုမ္ပဏီ ကြီးလည်း ဖြစ်သည်။

Tata ရဲ့ခြေလှမ်းတွေက သိပ်ပြီးသွက်နေပါသည်။ Nano ကားတွေရဲ့ အရှိန် အဝါမသေသေးခင်မှာ အခု ကမ္ဘာကျော် Ford Co. က ပိုင်ဆိုင်တဲ့ ကမ္ဘာကျော်အမှတ် တံဆိပ်များဖြစ်တဲ့ Jaguar နဲ့ Land Rover ကားကုမ္ပဏီနှစ်ခုကို အမေရိကန်ဒေါ်လာ (\$2.3 billion) နဲ့ ဝယ်ယူလိုက်ပြန်ပါပြီ။ မူရင်းကုမ္ပဏီက နှစ်ခုလုံး ဗြိတိသျှပိုင်ဖြစ်ပြီး အမေရိကန် Ford က ကြားမှာဝယ်ယူလိုက်တာ ဖြစ်ပါသည်။

Tata နဲ့ Ford အုပ်စုဟာ လပေါင်းများစွာ စေ့စပ်ဆွေးနွေးကြပြီး ငွေလက်ငင်း ချေစနစ်နဲ့ တန်ဖိုးထား ရောင်းဝယ်လိုက်နိုင်ကြတာ ဖြစ်သည်။ North America မှာ ဈေးကွက်ဦးတည်ချက်ထားတဲ့ အဲဒီကားနှစ်မျိုးဟာ (၂) နှစ်အတွင်း Ford ကုမ္ပဏီကို ဒေါ်လာ (\$ 15.3 billion) အရုံးပေါ်သွားစေခဲ့တဲ့အတွက် Ford က ရောင်းချခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ Tata အုပ်စု၏ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ Ratan Tata ကတော့ ...

“ကျွန်တော်တို့ ကားလုပ်ငန်းကြီးရဲ့အစိတ်အပိုင်းဖြစ်လာတဲ့ အဲဒီအလား

အလာကောင်းတဲ့ ကားနှစ်မျိုးကို ရရှိလိုက်တဲ့အတွက် အလွန်ပဲ ဝမ်းသာရပါတယ်။ သူတို့ရဲ့အမွေအနှစ်ကို ထိန်းသိမ်းသွားပြီး ဘာမှမပြုမပြင် မပြောင်းလဲဘဲ ဆောင်ရွက် သွားမှာပါ”

သံမဏိလုပ်ငန်းမှ နိုင်ငံပြင်ပလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်းအထိ ဆောင်ရွက်နေ သည့် တာတာအုပ်စု အင်ပါယာကြီးက အထက်ပါ နာမည်ကြီး မော်တော်ကား အမှတ်တံဆိပ်နှစ်ခုကို ဒေါ်လာ (\$ 2.3 billion) နှင့် ဝယ်ယူခဲ့သော်လည်း အငြိမ်းစား ယူသွားသော ဝန်ထမ်းများ၏ ပင်စင်လစာများအတွက် ဒေါ်လာသန်း (600 mil) ကို ထပ်ဆောင်ပေးရပါဦးမယ်။

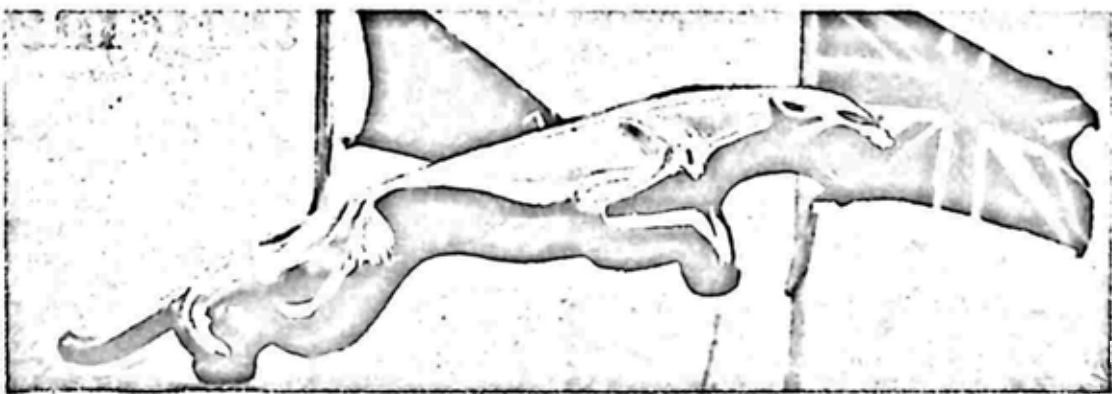
“ဂျုဂ္ဂနဲ့ လင်ရိုဘာ အမှတ်တံဆိပ်နှစ်ခုလုံးက ကျော်စောကြီးမားတဲ့ အမှတ် တံဆိပ်များဖြစ်ကြပါတယ်။ တာတာအုပ်စုရဲ့ ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်မှုနဲ့ အောင်မြင် သွားကြလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ ယုံကြည်ပါတယ်”

Ford ကုမ္ပဏီရဲ့ CEO ရဲ့ Alan Mulally က မှတ်ချက်ပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆက်ပြီးတော့ ...

“အခု ကျွန်တော်တို့ Ford အမှတ်တံဆိပ်တစ်ခုတည်း အပေါ်မှာပဲ အာရုံထား ဖို့ အချိန်ကျဖို့ရောက်လာပါပြီ။ အရာရာကိုစုစည်းပြီး အကျိုးအမြတ်ရမယ့်လုပ်ငန်း တွေကိုပဲ လုပ်ကြရတော့ပါမယ်”

Ford က အဲဒီအမှတ်တံဆိပ်နှစ်ခု ရောင်းချလိုက်ရတဲ့ငွေဟာ အလွန်နည်း ပါတယ်။ သူတို့ဝယ်တုန်းက (၁၉၈၉) မှာ Jaguar ကို (\$ 2.5 billion) ၊ (၂၀၀၀) ပြည့်နှစ်မှာ Land Rover ကို (\$ 2.7 billion) နဲ့ ဖြစ်ပါတယ်။ အခု ရောင်းရတဲ့ငွေဟာ သူတို့ဝယ်တုန်းကရဲ့ တစ်ဝက်ထက် နည်းပါတယ်။ သူတို့ ထပ်ထည့်လိုက်ရတဲ့ ငွေတွေကလည်း မနည်းပါ။

Jaguar က အခုထက်ထိ အမြတ်ငွေကို မမျှော်မှန်းနိုင်သေးပါဘူး။ ဆက်ပြီး အရုံးပြန်နေပါ။ ဒါပေမဲ့ Land Rover ကတော့ တိုးတက်မှုတွေ ပြနေပါပြီ။ Tata

ကို ရောင်းချရာမှာ Ford က ဘယ်လောက် အကျိုးအမြတ်ရတယ်။ ရုံးတယ်ဆိုတဲ့ စာရင်းဇယားကိုတော့ Tata အုပ်စုကို ထုတ်ဖော်မပြောခဲ့ပါ။

Autocar India က အယ်ဒီတာဖြစ်သူ Hormazed Sorabjee က ပေးတဲ့ မှတ်ချက်က ...

“Tata အုပ်စုအနေနဲ့ ရလိုက်တဲ့အခွင့်အလမ်းကြီးကတော့ ကမ္ဘာ့ကား လောကကြီးနဲ့ ဆက်သွယ်တဲ့လမ်းကြောင်းပါပဲ”

ဟုတ်ပါသည်။ နှစ်ပေါင်း ဆယ်ပေါင်းများစွာ ကမ္ဘာ့ကားလောကမှာ ကျင်လည်နေခဲ့ရသော အထင်ကရ အမှတ်တံဆိပ်ကြီးနှစ်ခုကို ဝယ်ယူခြင်းအားဖြင့် ဘာစရိတ်မှမကုန်ဘဲ ကမ္ဘာ့ကားဈေးကွက်ကို Tata အုပ်စုက ရရှိသွားနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ဤအခွင့်အလမ်းမျိုး ရတောင့်ရခဲ့သော အခွင့်အလမ်းကြီး ဖြစ်သည်။

ဤကားကုမ္ပဏီကြီးနှစ်ခုကို ဝယ်ယူခြင်းသည် Tata အုပ်စု၏ ဒုတိယကြီးမားသော ခြေလှမ်းကြီးတစ်ခုဖြစ်ပြီး လွန်ခဲ့သောတစ်နှစ်ခန့်က Tata အုပ်စုကပင် ဗြိတိသျှတို့၏ ဧရာမစတီးလ်ကုမ္ပဏီကြီးဖြစ်သော Corus Group ကို (\$ 13.7 billion) ဖြင့်ဝယ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က အိန္ဒိယကုမ္ပဏီတစ်ခုအနေဖြင့် သမိုင်းတွင် ကမ္ဘာမှာ အကြီးမားဆုံးသော ပမာဏရှိသည့်ဝယ်ယူမှုဟု မှတ်တမ်းတင်လိုက်နိုင်ပါသည်။ ယခုဝယ်ယူမှုသည် Tata အုပ်စု၏ ‘အိန္ဒိယမှကမ္ဘာသို့’ ဟူသော ခြေလှမ်း၏ အစိတ်အပိုင်းနှင့် တိုးချဲ့မှုတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။

“ယခုဝယ်ယူမှုသည် အိန္ဒိယလူမျိုးများ၏ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးခရီး ချီတက်ရာ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်”

အိန္ဒိယ၏ အစိုးရအဖွဲ့မှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်တစ်ဦးဖြစ်သူ SS Mehta ၏ ဂုဏ်ယူမှုဖြစ်သည်။

Ford ကုမ္ပဏီက Tata အုပ်စုကို အင်ဂျင်များ၊ စက်အစိတ်အပိုင်းများနှင့် အင်ဂျင်နီယာအတတ်ပညာများကို ဆက်လက်ပံ့ပိုးပေးသွားမှာ ဖြစ်ပါသည်။ Tata အုပ်စုအနေဖြင့် ရှေ့သို့ရောက်နှင့်နေပြီးသော အမေရိကန်တို့၏ အင်ဂျင်နီယာပညာရပ်များ၊ တီထွင်ဆန်းသစ်မှုများကို ခုန်ပျံ့ကျော်လွှားရရှိသွားပါသည်။

ဗြိတိန်မှ United Union မှ တွဲဖက်အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး Tony Woodley က ...

“ကျွန်တော် Tata အုပ်စုကို အထူးကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ လုပ်ငန်းကိုငွေငွေ (၁၆,၀၀၀) ကျော်ကို ကယ်တင်လိုက်တာလည်း ဖြစ်ပါတယ်” လို့ပြောပါတယ်။

ဤကုမ္ပဏီများ ရောင်းချဝယ်ယူမှုကို (၂၀၀၈) ဇွန်လကုန်တွင် အပြီးသတ်

ဆောင်ရွက်ကြမည်ဖြစ်ပြီး ကုမ္ပဏီများဝယ်ယူမှု၊ ပူးပေါင်းမှုတို့၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအရသာ ပုံမှန်ကြာမြင့်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ ဝယ်ယူလိုက်ခြင်းဖြင့် Tata အုပ်စု၏အနေအထားသည် ပုံမှန်နေရာမျိုးမဟုတ်တော့ပါ။ သူ့အုပ်စုမှထုတ်သော Nano ကားငယ်လေးက တစ်စီးကို တန်ဖိုး (\$2500) မျှရှိနေစဉ် Jaguar ကားတစ်စီးတန်ဖိုးက (\$80,000) မျှတန်ဖိုးရှိသော ကမ္ဘာ့ဇိမ်ခံကားမျိုးကို ထုတ်လုပ်သူအဖြစ်လည်း ရှိနေရမည် ဖြစ်သည်။

လေ့လာသူများက ဝေဖန်ကြသည်။ Tata အုပ်စုသည် လောလောဆယ် အိန္ဒိယထရပ်ကားဈေးကွက်၏ တစ်ဝက်ကျော်ကိုလည်းကောင်း၊ ခရီးသည်တင်ကားဈေးကွက်၏ (၂၀%) ကျော်ကိုလည်းကောင်း ပိုင်ဆိုင်ကြသူများ ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ တန်ဖိုးနည်း၊ ပြည်တွင်းဈေးကွက်ကိုသာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သူများအနေဖြင့် ဇိမ်ခံကား၊ တန်ဖိုးကြီး ကားတစ်စီး၏ ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်ကို မည်သို့အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်ကြမည်ကို စောင့်ကြည့်လျက် ရှိနေကြပါသည်။

ပညာရေးပို့ကုန်

3rd April 2008

ပညာခေတ်မို့ ပညာအပြိုင်အဆိုင်ဆည်းပူးကြသည်။ သည်နေ့ခေတ် ပညာအခြေမခံဘဲ တကယ်အလုပ်လုပ်လျှင် ရှိသမျှကုန်သွားနိုင်သလို ပညာကောင်းကောင်း အခြေခံနိုင်ပါလျှင်လည်း စူပါဘော့စ်ဖြစ်နိုင်ခွင့်ရှိသောခေတ်ဖြစ်သည်။ ပညာအခြေမခံဘဲ အခါအခွင့်ကြောင့် ရှေ့ရောက်နေသူများကို ပညာအခြေခံသူတို့က တဖြည်းဖြည်းကျော်ဖြတ်လာကြသည်။ ပညာရပ် ရှေ့တန်းရောက်နိုင်ငံများက သူတို့၏ပညာကို ထုတ်ကုန်တစ်ခုအဖြစ်၊ ပို့ကုန်တစ်ခုအဖြစ် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်လာကြရာ ကြီးစွာအောင်မြင်၊ ဝင်ငွေကောင်းလျက်ရှိကြသည်။

ဩစတြေးလျနိုင်ငံကို နိုင်ငံတကာက ပညာသင်ကြားရမှု အကောင်းဆုံးသော နိုင်ငံများတွင် တတိယအဆင့်ဟုသတ်မှတ်၍ နိုင်ငံပေါင်းစုံမှ သွားရောက်သင်ကြားလျက်ရှိကြသည်။ လောလောဆယ် ဩစတြေးလျတွင် နိုင်ငံပေါင်း (၁၄၃) နိုင်ငံမှ ကျောင်းသားပေါင်း (၁၇၀,၀၀၀) ပညာသင်ကြားလျက်ရှိပြီး တတိယ ကျောင်းသားအများဆုံးအရေအတွက်ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်က ပထမဖြစ်ပြီး ကျောင်းသားပေါင်း (၅၈၅,၀၀၀) နှင့် အင်္ဂလန်က ဒုတိယလိုက်ပြီး ကျောင်းသားပေါင်း (၂၃၅,၀၀၀) ကျော်ရှိသည်။ ဩစတြေးလျတို့ သဘောကျရခြင်းမှာ ပညာသင်ကြားစရိတ် ဈေးသိပ်မကြီးခြင်း၊ လုံခြုံမှုရှိခြင်း၊ သင်ကြားမှုအဆင့်မြင့်မားခြင်း၊ ဂုဏ်သိက္ခာရှိခြင်း စသောအကြောင်းများ ပါဝင်သည်။ သို့သော်လည်း အပြိုင်အဆိုင်များပြားသော ခေတ်ကြီးဖြစ်၍ IGIG (International Graduate Insight Group) မှ ပြောဆိုခွင့်ရှိသူ Kevin Brett က ...

“ရှေ့ဆောင်နေတဲ့နိုင်ငံတွေကို ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ဖို့ သြစတြေးလျ အများကြီးထပ်ပြီး ပြင်ဆင်ရပါဦးမယ်။ ကြုံရဦးမယ့် စိန်ခေါ်မှုတစ်ခုကတော့ သြစတြေးလျရဲ့ ဂုဏ်ဒြပ်ကို ပိုပြီးသန်စွမ်းအောင်လုပ်ဖို့ လိုအပ်တာပါပဲ။ အဲဒီအချက်က ဝန်ကြီးချုပ်ကို တွန်းအား ပေးလိုက်သလိုပါပဲ။ (၂၀၂၀) မှာလုပ်မယ့် ထိပ်သီးညီလာခံမှာ အဲဒီအချက်က အဓိက အကြောင်းတစ်ခု ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်”

Queensland University of Technology က ဒုတိယအကြီးအကဲက သြစတြေးလျ ပညာရေးစနစ်နဲ့ အဆင့်အတန်းက အလွန်ကောင်းတဲ့တုံ့ပြန်မှုတွေကို တွေ့ရပါသည်ဟု သုံးသပ်သည်။ လူတွေ၏ အတွေးအခေါ်ထဲတွင် ပုံစံတကျ ဖြစ်တည် နေမှုတစ်ခုက အမေရိကန်သည် နံပါတ် (၁)၊ အင်္ဂလန်သည် နံပါတ် (၂)ဟု ယုံကြည် ယူဆနေကြသဖြင့် သြစတြေးလျက နံပါတ် (၃) ဖြစ်သည်မှာ မျှတပါသည်ဟု တာဝန်ရှိသူများကပြောသည်။ သို့သော်လည်း Mr. Sheppard ဆိုသူက သြစတြေး လျ၏ ကျော်စောမှုသည် တတိယအဆင့်ထက်မကဘဲ ဒုတိယအဆင့်မှာရှိနေသည်ဟု ဆိုသည်။ ESOS (Education Services for Overseas Students) ၏ လေ့လာ ချက်အရမူ တရုတ်ပြည်၌ ကျောင်းသားအများစုသည် သြစတြေးလျကို ပို၍သဘော ကျကြကြောင်း တွေ့ရှိရသည်ဟု ဆို၏။

အာရှနိုင်ငံများအတွက် သြစတြေးလျသည် ပညာရေးဆည်းပူးရာ တံခါးဝ တစ်ခုသဖွယ်ဖြစ်သည်။ ဘာသာရပ်များကို အင်္ဂလိပ်လိုသာသင်ကြားပြီး အရည် အသွေးမြင့်သင်ခန်းစာများကို ပို့ချသည်။ သြစတြေးလျတွင် အာရှနိုင်ငံများမှပင် လာရောက်ပညာသင်ကြားကြပါသည်။ ပညာသင်ကြားစရိတ်၊ နေထိုင်စားသောက် စရိတ်မှာ သြစတြေးလျသည် အမေရိကန်၊ ဗြိတိန်တို့နှင့်ယှဉ်လျှင် အတော်ပင် ဈေးနှုန်းသက်သာသဖြင့် ဤအချက်လည်း ဆွဲဆောင်မှုတစ်ခု ဖြစ်စေခဲ့ပြန်ပါသည်။

တရုတ်တိုင်ပေနိုင်ငံသား Max Chang က သြစတြေးလျတွင် မဟာသိပ္ပံဘွဲ့ ရယူခဲ့သူဖြစ်ပြီး သူ့မိဘများက အမေရိကန်တွင် ပညာသင်ကြားရန် လိုလားကြ သည်။ ကုန်ကျငွေများကိုလျော့ကျစေရန် သြစတြေးလျတွင် ပညာသင်ကြားစရိတ်က အမေရိကန်ထက် များစွာလျော့နည်းသဖြင့် သူ့မဟာသိပ္ပံဘွဲ့ကို သြစတြေးလျတွင် သင်ယူဖြစ်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ သြစတြေးလျတွင် ခြောက်နှစ်ကျော်မျှနေထိုင်ခဲ့သူဖြစ်သဖြင့် လည်း အမြဲတမ်းနေထိုင်ခွင့်ရရှိရန် လျှောက်ထားလိုက်သည်။

“ပထမ (၂) နှစ် (၃) နှစ်ကတော့ သည်လိုပဲ သဟဇာတဖြစ်အောင် ညှိနေ ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သြစတြေးလျလူမျိုးတွေက ဖော်ရွေကြပါတယ်။ နောက်တော့ လည်း အဆင်တပြေဖြစ်သွားပါတယ်”

Max လိုပဲ အင်ဒိုနီးရှားမှ အသက် (၂၄) နှစ်အရွယ် Winly Jurnawan ကလည်း IT ပညာသင်ကြားနေသူဖြစ်ပြီး သြစတြေးလျမှာ နေထိုင်ဖို့ကောင်းကြောင်း ထောက်ခံသည်။ သူ့မိသားစုရှိရာ ဂျပကာတာကို ကျောင်းပိတ်ရက်တွေမှာ သွားလည် နိုင်လို့ အဆင်ပြေပုံကို အားတက်သရောပြောသည်။ အင်ဒိုနီးရှားကျောင်းများကဲ့သို့ မဟုတ်ဘဲ သြစတြေးလျကျောင်းများက ပို၍လွတ်လပ်မှု၊ ကိုယ်ပိုင်အားထုတ်မှု ပိုမိုရကြောင်း၊ ပို၍တိုးတက်မှုရှိကြောင်း ပြောပါသည်။

သြစတြေးလျအစိုးရ၏ ထုတ်ပြန်သော စာရင်းဇယားများအရ (၂၀၀၄-၂၀၀၅) နှစ်တွင် ပညာရေးကဏ္ဍမှ အမေရိကန်ဒေါ်လာ (\$ 7.9 billion) ရရှိကြောင်း၊ လေးပုံသုံးပုံသောကျောင်းသားများမှာ အာရှကဖြစ်ကြောင်း သြစတြေးလျ တာဝန်ရှိ သူများက ဖွင့်ဆိုသည်။

“သြစတြေးလျမှာ ပညာသင်ကြားကြတာဟာ၊ ပညာသင်ကြားရေးအဆင့် မြင့်တာ၊ ဈေးနှုန်းသက်သာတာအပြင် ဂုဏ်ဒြပ်တစ်ခုအနေနဲ့လည်း ယုံကြည်ကြလို့ ဖြစ်ပါတယ်”

New England's Centre က ပါမောက္ခ Grant Harman က သူ့အမြင်ကို ပြောသည်။ သြစတြေးလျ၏ ပညာရေးဝန်ဆောင်မှုမှဝင်ငွေကို အခြားဝင်ငွေများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် အတော်များပြားကြောင်း တွေ့နိုင်ပါသည်။ အဲဒါတင်ပို့မှုမှ (\$ 4.5 billion) ၊ ဂျပန်တင်ပို့မှုမှ (\$ 3.2 billion) ၊ သိုးမွေးတင်ပို့မှုမှ (\$ 2.3 billion) ထက်စာလျှင် ပညာရေးတင်ပို့မှု (\$ 7.9 billion) က များစွာသာလွန်၍ နိုင်ငံ၏စီးပွား ရေးကို ကောင်းစွာအထောက်အကူပြုကြောင်း တွေ့နိုင်ပါသည်။

(၂၀၀၆) ခုနှစ်တွင် တရုတ်နိုင်ငံမှ ကျောင်းသား (၇၀,၀၀၀)၊ အိန္ဒိယမှ (၃၄,၀၀၀)၊ တောင်ကိုရီးယားမှ (၂၅,၀၀၀)၊ မလေးရှားမှ (၁၇,၀၀၀)၊ ဟောင်ကောင်မှ (၁၆,၇၀၀) ၊ ဂျပန်မှ (၁၄,၆၀၀) ၊ ထိုင်းနိုင်ငံမှ (၁၂,၅၅၀) နှင့် စင်ကာပူမှ (၈,၈၀၀) တို့ သြစတြေးလျတွင် လာရောက်ပညာသင်ကြားကြကြောင်း တွေ့နိုင်သည်။

ပညာစုံ၊ ဘွဲ့ရပြီးသော ကျောင်းသားတော်တော်များများသည် ကျောင်းပြီး သည်နှင့် အခြားတိုးတက်သောနိုင်ငံများသို့ ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ နှစ်စဉ် ပညာသင်ကြားရေးကုန်ကျစရိတ်မှာ (\$ 8,900) မှ (\$ 16,800) အတွင်းဖြစ် သဖြင့် အမေရိကန်တွင် ပညာသင်ကြားသောစရိတ် (\$ 10,000) မှ (\$ 50,000) နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် လွန်စွာသက်သာကြောင်း တွေ့နိုင်ပါသည်။ မည်သို့ဆိုစေ တိုးတက်ခြင်း ပေါက်ကွဲမှုသည် စိန်ခေါ်မှုများနှင့် ဆုံတွေ့ရစေတော့ ဖြစ်ပါသည်။

အာရှနိုင်ငံများ၊ အထူးသဖြင့် တရုတ်နှင့်စင်ကာပူတို့ကလည်း ပညာရေးဗဟို

အဖြစ် တစ်နေ့တစ်ချိန်ချိန်တွင် ရောက်အောင်ကြိုးစားနေပါသည်။ ယခုအခါ ထိုင်းနိုင်ငံမှလည်း ထိုစီမံချက်မျိုးထားရှိပြီး ကြိုးစားလာကြောင်း တွေ့ရသည်။ အချို့သော ဩစတြေးလျတက္ကသိုလ်များက အခြားနိုင်ငံများတွင် သူတို့၏ ကျောင်းခွဲများကို ထားရှိဖို့ကြိုးစားကြပြီး အလွန်သက်သာသော ကျောင်းလခများဖြင့် ကမ်းလှမ်းကြသည်။ စင်ကာပူနိုင်ငံရှိ New South Wales က သူ၏ ရည်မှန်းချက်မပြည့်မီသဖြင့် စင်ကာပူတွင် ကျောင်းပိတ်လိုက်ပြီး အလားအလာကောင်းသော ဗီယက်နမ်နှင့် မလေးရှားတို့တွင် အသစ်ဖွင့်လှစ်လုပ်ကိုင်ရာ အောင်မြင်မှုများရရှိနေပြီ ဖြစ်သည်။

ရေရှည်အတွက် ပညာရေးမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံတာ ကောင်းမွန်ပြီး တစ်ချိန်မှာ ကြီးစွာသော သက်ရောက်မှုအကျိုးတွေကို ရရှိမှာဖြစ်ကြောင်း၊ Dr. Tracey Bretag (University of South Australia) က မှတ်ချက်ပေးပါသည်။ ပါမောက္ခ Harman ကလည်း ဩစတြေးလျရဲ့ ငွေကြေးတန်ဖိုး တဖြည်းဖြည်း ခိုင်မာတိုးတက်လာတဲ့ အတွက်ကြောင့် ကျောင်းသားတွေရဲ့ ပညာသင်ကြားစရိတ် ပိုမိုမြင့်တက်လာကြောင်း ထောက်ပြထားပါသည်။

မည်သို့ပြဿနာများရှိနေပါစေ လိုအပ်မှုမြင့်မားနေသည့်အတွက်ကြောင့် ဩစတြေးလျတွင် ပညာသင်ကြားသူ ကျောင်းသားအရေအတွက်သည် ခရစ်နှစ် (၂၀၂၅) တွင် (၂၇၀,၀၀၀) သို့ အလွယ်တကူရောက်ရှိလာနိုင်ကြောင်း ခန့်မှန်းကြပါသည်။ IDP ပညာရေးမှ ဩစတြေးလျတွင် ပညာသင်ကြားကြသည့် ကျောင်းသားအရေအတွက် နှစ်ဆရှိလာမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ တက္ကသိုလ်ကျောင်းများ၏ စိန်ခေါ်မှုအပေါ် ကျော်ဖြတ်နိုင်သော အရည်အသွေးပေါ်မူတည်ကြောင်း၊ ပညာတတ်များ လိုအပ်မှုမြင့်မားလျက်ရှိကြောင်း ဟောကိန်းထုတ်ပေးထားပါသည်။ ပညာအခြေခံ စီးပွားရေးခေတ်မှာ ပညာလိုက်စားကြသည်က အားကျစရာပင်။

ဟောင်ကိုရီးယားသမ္မတသစ် ပူပူနွေးနွေး Lee Myung-Bak ကလည်း သူသမ္မတဖြစ်လာပြီး တိုင်းပြည်အတွက် ကတိစကားတစ်ခုမှာ သူတိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေးကို ပြန်လည်သွေးသစ်လောင်းရမည်။ လူတော်များ၊ ပညာတတ်များကို ဦးဆောင်စေသည်ဟူသော ကြွေးကြော်ချက်က ပညာခေတ်၊ ပညာတန်ဖိုးကို မီးမောင်းထိုးပြပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပရိသတ် (၅၀,၀၀၀) ကျော်၏ ရှေ့တွင် ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်းဖြစ်ပြီး ယခင်က စီးပွားရေးသမားကြီး၊ ပညာကို တန်ဖိုးထားသောသမ္မတကြီး ဖြစ်သည်။ ခရစ်နှစ် (၂၀၀၈) သည် ကိုရီးယားနိုင်ငံ ရှေ့တန်းရောက်မှု၏ အစပျိုးရာ နှစ်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခင်အတွေးအခေါ်နှင့် အိုင်ဒီယာများကို စွန့်လွှတ်ပြီး ပညာအခြေခံ လက်တွေ့ကျကျဆောင်ရွက်မှုဆီသို့ ချီတက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်းပါဝင်သည်။

“စီးပွားရေးသည်ပထမဦးစားပေး”

သမ္မတကြီး Lee ၏ဆောင်ပုဒ်ဖြစ်သည်။ တွန်းတွန်းတိုက်တိုက်လုပ်တတ်သဖြင့် သူ့ကိုအများက ဘူဒိုဇာ (Bulldozer) ကြီးဟု အမည်ပေးခြင်းခံရသော သမ္မတကြီးက

“လက်တွေ့ကျကျတွေပဲ ဖြစ်ရမယ်၊ လက်တွေ့မဆန်တဲ့ အိုင်ဒီယာတွေ မလိုတော့ဘူး”

လူငယ်များ အလုပ်လက်မဲ့ကျဆင်းရေးနှင့် ဂျပန်၊ တရုတ်တို့နှင့် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းရည် (Competitiveness) တိုးတက်ရန် စိန်ခေါ်မှုများကိုကျော်လွှားပြီး ကိုရီးယားရှေ့တန်းရောက်ရေးကို အားပါပါနှင့် မိန့်ခွန်းပြောသွားခဲ့သည်။

ပညာအခြေခံ စီးပွားရေး၊ ပညာတတ်များပေါ်ထွန်းရေးတို့မှ မဟာဗျူဟာကျကျ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေး၊ သူတိုင်းပြည် အများထက် ရှေ့တန်းရောက်ရေးများသည် အားကျအတုယူဖွယ်ရာ ဖြစ်သည်။

အသက်ကြီးရင် အချိန်စီးပါ

15th April 2008

ဘမောင်တို့ ကိုယ့်အသက်ကိုယ် တစ်နှစ်မှာ အနည်းဆုံး နှစ်ခါလောက် သတိပြုမိတတ်တယ်။ ပြက္ခဒိန်ကုန်ဆုံးတဲ့နှစ် (Calender Year) မှာတစ်ခါ၊ မြန်မာ နှစ်သစ်ကူးတဲ့ သင်္ကြန်မှာတစ်ခါ၊ ကြားမှာ တိုက်ဆိုင်လို့ မရကစရီးတစ်လှမ်းချင်း တိုးသွားနေတယ်ဆိုတာ အသိရှိပေမယ့် အဲဒီနှစ်ခါလောက်တော့ မှတ်မှတ်ရရမဖြစ်မိ၊ တရားသဘောတွေ သေသေချာချာ မရသေးတာပေါ့။

အသက်ရလာရင် အချိန်စီးဖို့ ရှေးအဆက်ဆက်က အဆုံးအမ ထားခဲ့ ပါတယ်။ ကိုယ်ရော ဘယ်လောက်အချိန်စီးမိပြီလဲလို့လည်း တစ်ခါတလေ သုံးသပ် ကြည့်မိတယ်။ လူမှုရေး၊ ဘာသာရေး၊ စီးပွားရေး၊ အားလုံးနဲ့ သက်ဆိုင်နေတဲ့ အသိ ရော၊ အယူအဆအရာကို ရှုထောင့်စုံက တွေးမိတယ်။ စီးတဲ့နေရာတွေမှာစီးပြီး လျော့တဲ့နေရာတွေမှာ ခပ်လျော့လျော့ဖြစ်နေပါတယ်။ ဘာကြောင့်ပါလဲ။

ဖြစ်သင့်တာကို လျစ်လျူရှုပြီး ဆန္ဒဦးစားပေးလို့လို့ အကြမ်းဖျင်း မှတ်ချက်ချ လို့ရတယ်။ ဆန္ဒဦးစားပေးလွန်းတော့ အမှားအမှန်ဝေဖန်နိုင်တဲ့ အသိအားတွေ ပျောက်သွားတယ်။ လူဆိုတာ အတ္တနဲ့ယှဉ်တဲ့သတ္တဝါကိုး၊ အဲဒီ ဆန္ဒဦးစားပေးကို သည်ဘက်ခေတ်မှာ 'Interest' လို့ သုံးလာကြတယ်။ တိုက်ရိုက်မဟုတ်ဘူး၊ သွယ်ဝိုက်အဓိပ္ပာယ်နဲ့။

- Self Interest.
- Community Interest.
- National Interest. စသဖြင့်ပေါ့။

ပုဂ္ဂလိကခံစားမှု၊ ရယူလိုမှုကို ဦးစားပေးလွန်းတော့ Self interest ဖြစ်လာတယ်။ ကိုယ့်အသိုင်းအဝန်း၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ဦးစားပေးလွန်းတော့ Community Interest ဖြစ်လာတယ်။ ကိုယ့်အမျိုးသား၊ ကိုယ့်တိုင်းပြည်ကို ဦးစားပေးလွန်ပြန်တော့ National Interest ဖြစ်လာတယ်။ 'ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကာကွယ်ရေး' လို့လည်း နိုင်ငံတကာမှာ သုံးလေ့သုံးထရှိတယ်။

ဗုဒ္ဓဟောခဲ့တာတစ်ခုရှိတယ်။ အမှားအမှန်ကို ဝေဖန်ပိုင်းခြားနိုင်စွမ်းမရှိတာကို 'မောဟ' တဲ့။

'မောဟ' ရှိလာရင် ဒေါသလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ လောဘလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ အဲဒီ Interest ဆိုတာကို ခပ်ကြမ်းကြမ်းခွဲခြမ်းလိုက်ရင် ဖြစ်သင့်တာကိုမမြင်ဘဲ အတ္တဦးစားပေးလိုက်တာကြောင့် 'Interest' ဆိုတာ ဖြစ်လာတာပဲ။

* * *

ရှေးတုန်းက အယူလွဲကိစ္စတွေ ရှိခဲ့ဖူးတယ်။

အရည်းကြီးတွေကို ကိုးကွယ်တာ၊ ကိုယ်ယူမယ့်မိန်းမကို အရည်းကြီးတွေ ဆီမှာ ပန်းဦးလွှတ်ပေးနိုင်တဲ့အထိ ကြည်ဖြူခဲ့ကြတာ၊

တောင်သူကြီးမင်းဖြစ်မယ့် တောင်သူက သူ့သခွားခြံမှာ ခွင့်မတောင်းဘဲ သခွားသီးခိုးစားမိလို့ ဘုရင်ကို သတ်မိရာက ဘုရင်အဖြစ် တင်မြှောက်ခံခဲ့ရတာ၊

စစ်အင်အားတောင့်တင်းတုန်း 'ချလိုက်မယ်ဟဲ့' ဆိုပြီး ကမ္ဘာတစ်ခြမ်း၊ ဥရောပအထိ သိမ်းပိုက်လိုက်တဲ့ မွန်ဂိုက ကူဗလေခန်နဲ့ သူ့သား ဂျင်ဂျစ်ခန်၊

တော်ဝင်မျိုး၊ နေမဝင်အင်ပါယာဆိုပြီး တစ်ခိုင်းခိုင်းသိမ်းနေတဲ့ ဗြိတိသျှခေတ်၊ ငယ်စဉ်က နာကြည်းချက်နဲ့ စိတ္တဇဆန်ဆန် ဂျူးတွေကို သန်းနဲ့ချီပြီး

သတ်ခဲ့တဲ့ အဖနိုင်ငံတော်ကြီးတည်ထောင်သူ ဟစ်တလာ၊ 'မင်း' အလိုကျ မျက်စိမှိတ် လိုက်လုပ်ပေးခဲ့တဲ့ 'နာဇီတွေ'၊

ပြင်သစ်က ဘုရင့်အာဏာကို နောက်ကွယ်က ကြိုးကိုင်နေတဲ့ ပျောက်စေဆရာကြီး 'ရစ်ဗျူတင်' ။

သမိုင်းမှာ အဲသလိုဖြစ်ရပ်တွေ အရာ၊ အထောင်မှ ရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီခေတ် အဲဒီအခါက လူတွေရဲ့ ယုံကြည်ချက်ပြင်းထန်မှု၊ အတွေးအခေါ်မှားယွင်းမှုတွေ ကြောင့်ပါ။ အသိလူစဉ် မမိသေးခင်ကာလလို့ ပြောလို့ရမလား မသိပါ။

ဘယ်နိုင်ငံရဲ့ သမိုင်းကြောင်း တစ်ခုတစ်လေကမှ လမ်းဖြောင့်ဖြောင့် မလျှောက်ဖြစ်ခဲ့ကြပါဘူး။ ပြည်တွင်းရေး အလိမ်အကောက်တွေကြောင့် ဖြစ်ရင်

mgyc.com

ဖြစ်မယ်၊ ပြည်ပရဲ့စွက်ဖက်မှု အတိမ်အနက်တွေကြောင့် ဖြစ်ရင်ဖြစ်မယ်၊ စိတ်ချမ်းသာ စရာ၊ သမိုင်းကြောင်းတွေ မရှိခဲ့တာတော့ အမှန်ပါပဲ။

* * *

သည်နေ့ခေတ်ကျတော့ လူတွေ အသိတိုးခဲ့ကြပြီ။ သူတို့အသိကို ပါးပါးလေး လွှာပြီး သုံးတတ်လာကြတယ်။ ဦးဆောင်အဆင့်တွေမပြောနဲ့ သာမန်လူတွေတောင် လည်လိုက်ကြတာနပ်လို့၊ လှစ်လို့။ ဦးဆောင်အဆင့်တွေဆိုရင် ဘယ်လောက်နပ် သလဲ၊ ဘယ်လောက်လှစ်သလဲ၊ ဘယ်လောက်ထက်ကြသလဲဆိုတာ ပြိုင်တဲ့ခေတ် ဖြစ်လာပြီ။

ကိုယ်က ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ ပန်းဦးလွတ်ကို ယုံကြည်တဲ့သူတစ်ဦးမှမရှိတော့ ဘူး။

ဘုရင်သတ်လို့ ဘုရင်လည်း မဖြစ်ကြတော့ဘူး။

သက်ဦးဆံပိုင်ကလို့ 'သတ်စေ' ဆိုလို့ ခပ်ပြုံးပြုံးနဲ့ ကိုယ့်အသက်ပေးရ လောက်အောင်လည်း အသိဉာဏ်တွေ မညံ့ဖျင်းကြတော့ဘူး။

အသိတွေ တိုးလာကြတာတော့ အမှန်ပဲ။

အသိပေါ်အခြေခံပြီး အတတ်ပညာတွေ တီထွင်အသုံးချလာကြတယ်။

အပေါ်ကကြည့်ရင်တော့ အတတ်ပညာပြိုင်တဲ့ပွဲပဲ။ တကယ်ကျတော့ အသိ ပြိုင်ပွဲကြီး၊ အသိကြောင့် အတတ်ဖြစ်လာပြီး အတတ်နဲ့အဆုံးအဖြတ်ပေးသလို ဖြစ်နေကြတာ။

သည်နေ့ ITလောကမှာကြည့်၊ Googleတို့၊ Yahooတို့က Search Engine တွေ တီထွင်နိုင်အောင်၊ သုံးစွဲသူတွေ စာကြိုက်ကြတယ်၊ ဘာပေးရင် ဘာပြန် ရမယ်ဆိုတဲ့အသိရှိရင်ရတယ်။ ပြီးတော့မှ အတတ်ပညာကိုတီထွင်ပြီး ကမ္ဘာ့ဈေးကွက် ကို လက်ဝါးကြီးအုပ်ပစ်လိုက်တာ။ တစ်ချိန်က SONYရဲ့ Walkman၊ အခု Apple ရဲ့ iPod ကလည်း သာဓကကောင်းပဲ။ သူများတွေ ပြန်ကျပြီး တီထွင်ထားတဲ့ အီလက်ထရောနစ်နဲ့ပတ်သက်တဲ့အသုံးအဆောင်တွေကို တစ်ခုတည်းမှာ စုစု စည်းစည်းထည့်ပေးလိုက်နိုင်ရင် သုံးစွဲသူတွေကို ဆွဲဆောင်နိုင်မယ်ဆိုတဲ့အသိ နောက်မှာမှ iPod Technologyက လိုက်လာတာ။ အတတ်ပညာက မြင်သာတယ်။ အသိပညာက မမြင်သာဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကြောက်စရာကောင်းလောက်အောင် ထက် မြက်တယ်။

အဲသလောက် ကြောက်စရာကောင်းလောက်အောင် ထက်မြက်ကြတဲ့

mgye.com

အသိတွေကို ပြန်ပြီးခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာလိုက်တော့ သည်နေ့ခေတ်က Interest ဆိုတဲ့ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားပေါ်မှာပဲ မှီနေတာ တွေ့ရတာများနေတယ်။ အသိတိုးတာနဲ့ ရင့်ကျက်တာ မတူပါလားဆိုပြီး တွေ့လာရတယ်။ အသိတိုးတိုင်း ရင့်ကျက်ချင်မှ ရင့်ကျက်တာ။ အတ္တများ၊ မောဟများနေလို့ကတော့ အတတ်ဖန်တီးနိုင်တဲ့ အသိတွေ သာရပြီး Common Interest ဆိုတဲ့ ဘုံအကျိုးကိုရောက်နိုင်မှာ မဟုတ်ပါ။

တချို့လူကြီးတွေ ရှိတတ်ကြတယ်။ အသက်သာရလာတယ်၊ အတွေးအခေါ်က သိပ်မပြောင်းလဲကြဘူး၊ အများအကျိုးထက် ကိုယ်ကျိုးကသာ များနေတယ်။ မိသားစုတွင်းမှာလည်း တွေ့နိုင်တယ်။ အဖွဲ့အစည်းတွေမှာလည်း တွေ့နိုင်တယ်။ ကုမ္ပဏီတွေမှာလည်း အများကြီးပဲ၊ Self Interest ကြီးကြတဲ့သူတွေ၊ အချိန်မစီးသူတွေလို့ ပြောလို့ရလိမ့်မယ်။

မိသားစုတစ်ခုမှာ အဖေက စီးပွားရှာတယ်။ တစ်လတစ်သိန်း ဝင်တယ် ထားပါတော့။ သူတစ်ဦးထဲက ငါးသောင်းလောက်သုံးပြီး ကျန်တဲ့မိသားစု ဝင် (၅) ဦးက ငါးသောင်းပဲသုံးရမယ်ဆိုရင် မျှတရဲ့လားဆိုတာ စဉ်းစားစရာဖြစ်လာတယ်။ အများအမြင်မှာတော့ အိမ်ထောင်ဦးစီး၊ ဖခင်က စီးပွားရှာတယ်ဆိုတဲ့အမြင်ကတော့ ကောင်းနေတယ်။

အဲဒီဥပမာက တော်သေးတယ်။ တချို့က အိမ်ထောင်ဦးစီးဆိုတဲ့ ချက်လက်မှတ်ကိုင်ပြီး ဘာမှမလုပ်ဘဲ မယားလုပ်စာထိုင်စားကြသူတွေ ရှိသေးတယ်။ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုအရ အိမ်ထောင်ဦးစီးဆိုတဲ့ အခွင့်ထူးပေါ်မှာ တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်ကြတာ။ Family Interest ထက် Self Interest ကို ရှေ့တန်းတင်ကြသူတွေ၊ အချိန်မစီးသူတွေလို့ ပြောရမယ်။ အသိလည်းမများ၊ ရင့်လည်းမရင့်ကျက်သူတွေပေါ့။

တစ်ခါတစ်ခါ ဘမောင် စဉ်းစားကြည့်မိတယ်။ ဘာကြောင့် ဒါမျိုးတွေ ပိုပိုပြီး တွေ့လာရပါသလဲလို့ အဖြေကတော့ တွေ့ရပါတယ်။

တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်မှုတွေ၊ အတ္တကြီးမှုတွေ၊ အဲဒီစရိုက်လက္ခဏာတွေ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းဆိုတဲ့ Community မှာ အမြစ်တွယ်လာအောင် ဘာက ဖန်တီးတာလဲ၊ လူသဘာဝကလည်း အားပေးတယ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ကလည်း ဖန်တီးတယ်။ ဝန်းကျင်တစ်ခုမှာ အဲဒီယဉ်ကျေးမှု အမြစ်တွယ်လာရင်၊ အဲဒီကာလမှာ ပေါက်ဖွားလာတဲ့သူတွေ၊ အဲဒီစရိုက်မျိုးနဲ့ယှဉ်ပြီး ကြီးပြင်းလာကြမှာပဲ။

- အလေ့အထကို ဝန်းကျင်ကလည်း အရောင်ဆိုးတတ်တယ်၊
- အဲဒီဝန်းကျင်ကိုရော ဘယ်သူက အရောင်ဆိုးသွားတာလဲ၊
- စဉ်းစားစရာပဲ၊ အဖြေတော့ရှိနေပါတယ်။ ဘယ်အရာမှ အလကားဖြစ်မလာ

ပါဘူး၊ အကြောင်းကြောင့် အကျိုးတရား ဖြစ်လာကြတာချည်းပဲ။

* * *

အသိနိမ့်ရှာတဲ့ တချို့လူမှုအဖွဲ့အစည်းတွေမှာ တစ်နေ့လုပ် တစ်နေ့စား၊ ဘာမှ မစဉ်းစားနိုင်ရှာဘူး။ အသိတိုးအောင် အနည်းဆုံး စာလေးဖတ်၊ ရေဒီယိုလေးတော့ နားထောင်မှ၊ အဲဒီအတွက် အကုန်အကျမခံနိုင်ရင် တိုးစရာ အသိသိပ်မရှိဘူး။ လူ့ဘဝ ခဏရလာတဲ့ကာလလေးမှာ 'စားဖို့ရှင်သန်' နေကြသူတွေအဖြစ်က ဖောက် မထွက်နိုင်ကြတော့ဘူး။ သည်လိုနဲ့ မွေးပြီး သေသွားကြရတယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်း အတွက် ဘာမှလုပ်မပေးသွားနိုင်ကြရှာဘူး။

အသိမြင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းတွေကျတော့ တစ်မျိုး။

စားဖို့အတွက် ရှင်သန်ကြသူတွေ မဟုတ်ဘူး။ 'ရှင်သန်ဖို့အတွက်စားကြသူ တွေ' ဖြစ်လာကြပြီး လူမှုအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအတွက် ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့ မွေးဖွားလာ ကြသူတွေ ဖြစ်လာကြပြီ။

ဒါပေမဲ့ အသိမြင့်တာနဲ့ ရင့်ကျက်လာတာနဲ့ အသိပြည့်စုံတာနဲ့ တခြားစီ။

လက်လှမ်းမမီတဲ့ မိသားစုအသိုင်းအဝိုင်းမှာ အသိတိုးနိုင်ခွင့်တွေ ဆုံးရှုံးနေပေ မယ့် အသိမြင့်လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင်း နေထိုင်ကြသူတွေကျတော့ သူတို့အသိတွေကို ဖြန့်ကျက်ပြီး အကောင်းဆုံး၊ အကျိုးအရှိဆုံးဖြစ်အောင် သုံးလာကြပြီး Common Interestဘက်တော့ မရောက်နိုင်ကြသေးဘူး။ Community Interest ဒါမှမဟုတ် National Interestအထိတော့ ဆွဲဆန့်ပြီးရောက်သွားကြပြီ။

ကမ္ဘာကာလတစ်ခုခုမှာ နိုင်ငံတစ်ခုခုက အမြဲတမ်းကြီးစိုးနေတာ ပုံသေနည်း အလားပဲ။ သည်နေ့ ဆင်းရဲမွဲတေနေတဲ့ မွန်ဂိုလူမျိုးတွေ တစ်ချိန်က ကမ္ဘာတစ်ခြမ်း သိမ်းခဲ့ကြသူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ဖခင်နိုင်ငံတော်ကြီးဖြစ်တဲ့ ဂျာမနီအတွက်ဆိုပြီး တစ်နိုင်ငံပြီးတစ်နိုင်ငံ သိမ်းလိုက်တာဟာ မိတ်ဆွေပါဆိုတဲ့နိုင်ငံတောင် ပါသွားတဲ့ အထိ။ အဲဒါ National Interest ။

နောက်တော့ လက်ဝဲစနစ်၊ လက်ယာစနစ်ဆိုပြီး စနစ်ကြီးနှစ်ခု အဓိက ပြိုင်ဆိုင်မှု ပေါ်လာတယ်။ လက်ယာကို အမေရိကန်ကဦးဆောင်ပြီး လက်ဝဲကို ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုက ဦးဆောင်တယ်။ Party interest.

အဲဒီမှာ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတာက အသိမြင့်သူက အသိနည်းနည်းနိမ့် သူကို အနိုင်ယူနိုင်တယ်ဆိုတာပဲ။ အမေရိကန်ဘက်မှာ နည်းနည်းအားနည်းတဲ့ သမ္မတနှစ်ဦး ရှိခဲ့ဖူးတယ်။ ဂျယ်ရယ်ဖို့ဒ်နဲ့ ဂျင်မီကာတာတို့လို ပြောကြတယ်။ သူ

တို့လက်ထက်မှာ နိုင်ငံရေးဩဇာ ရှုထောင့်ကကြည့်ရင် ဆိုဗီယက်တွေက နှာတစ်ဖျား သာသွားကြတယ်။

ဆိုဗီယက်ရုရှားဘက်မှာ ဂိုဘာချော့ပ်လည်းတက်ရော အမေရိကန်တွေ တစ်ခါတည်း အနိုင်ရတော့တာပဲ။ ဆိုဗီယက်ကြီး ဘုံးဘုံးကျသွားတယ်။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်တွင်းကာလ ဖွေးဖွေးလှုပ်ပေါ်လာတဲ့ အလံနီတွေ၊ ဂိုဘာချော့ပ် နောက်ပိုင်း လက်ဝဲစနစ် တစ်ဗိုင်းဗိုင်း ပြန်ကျတော့တာပဲ။ အသိမြင့်ကြတဲ့ လူမှုအဖွဲ့အစည်းက သူတွေ စီးချင်းထိုးကြတဲ့ပွဲပါ။ လက်ဝဲလက်ယာ တိုက်ကြတဲ့၏ပွဲလည်း ဖြစ်တယ်။

ဘာသွားတွေသလဲဆိုတော့ အသိမြင့်တာချင်းအတူတူ ဘယ်သူက ဝေးဝေး နဲ့မြင့်မြင့် ပိုတွေးနိုင်တယ်။ ပိုမြင်နိုင်တယ်ဆိုတာ စကားပြောသွားတာ၊ ဦးဆောင်သူ တွေ ချမှတ်တဲ့မဟာဗျူဟာ ဘယ်လောက်မှန်ကန်ပြီး အစွမ်းထက်တယ်ဆိုတာက အဆုံးအဖြတ်ပေးသွားတာ။ ကိုယ့်နိုင်ငံနဲ့ တခြားနိုင်ငံ စီးချင်းထိုးတဲ့ပွဲမျိုးမပြောနဲ့။ ကိုယ့်တစ်နိုင်ငံထဲမှာတောင် အားပြိုင်မှုတွေအများကြီးပဲ။ ဘမောင်တို့ အသက်ခပ်ရွယ် ရွယ်တုန်းက ဖတ်ဖူးတာတစ်ခုရှိတယ်။ အမေရိကန်သမ္မတ J.F. Kennedy လက်ထက် CIA ကြီးစိုးလွန်းလို့ နှိမ်နင်းမယ်လို့ ပြောလိုက်ရော၊ ကမ္ဘာကျော်မင်းသမီး မာရီလင်မွန်ရိုးနဲ့ ကနေဒါတို့ရဲ့ဇာတ်လမ်း မကြာခင်မှာ ပေါ်လာတော့တာပဲ။ ပြီးတော့ သမ္မတကြီး လုပ်ကြံခံလိုက်ရတယ်။ သူများနိုင်ငံမှာဆို ဘာတွေလုပ်နိုင်တယ်ဆိုတာ စဉ်းစားကြည့်ရင် ကြက်သီးထစရာပဲ။

အခု အမေရိကန်သမ္မတ ဂျော့ဘုရှ်ရဲ့ရှေ့က သမ္မတ Clintonနဲ့ မော်နီကာလူ ဝင်းစကီးဇာတ်လမ်းက အတော်အုတ်အော်သောင်းနင်း ဖြစ်ခဲ့ဖူးတာ (၁၀) နှစ် လောက်ပဲရှိဦးမယ်ဆိုတော့ ဖတ်ပြီး၊ ကြားဖူးသူတွေ သိပ်မေ့ပျောက်ကြဦးမှာ မဟုတ် သေးဘူး။ သာမန်သတင်းလောက်သာကြားသူဆိုရင် သမ္မတက အဲဒီကိစ္စမျိုးမှာ အတော်ဝါသနာပါတာပဲလို့ ယူဆထင်မြင်စရာရှိတယ်။ တကယ့်ဇာတ်လမ်းနောက် ကွယ်မှာ Clinton နဲ့ Monica Lewinsky တို့ကိုနီးစပ်အောင် CIA က Linda Tripp ဆိုတဲ့ ကြားခံအမျိုးသမီးနဲ့ ဆောင်ကြဦးပေးလိုက်လို့ အဲဒီဇာတ်လမ်းဖြစ်သွား ပြီး အုတ်အော်သောင်းနင်း ဖြစ်သွားတာ၊ ညောင်ရေသွန်းတဲ့အကျိုးကတော့ သူတို့ပဲ သိကြပါလိမ့်မယ်။ ဘမောင်ပြောချင်တဲ့ ရှုထောင့်ကတော့ အတ္တများတယ်ဆိုတဲ့ ရှုထောင့်ကပဲ။ အတ္တများလွန်းကြတော့ မောဟတွေမဖယ်နိုင်အောင် ဖုံးသွားကြပြီး လောဘ၊ ဒေါသတွေနဲ့ နောက်ကွယ်မှာ ဖြစ်လာကြတဲ့ ရလဒ်တွေပဲ။ Self Interest တွေပေါ့။

တစ်နိုင်ငံတည်း၊ တစ်မြေတည်းနေ၊ တစ်ရေတည်းသောက်ကြသူတွေမှာ

တောင် အဲဒီလို အတွင်းကြိတ်စစ်ပွဲတွေ Soft War ရှိနေကြရင် တခြားနိုင်ငံတွေနဲ့ဆို ပြောစရာတောင်လိုမယ် မထင်ဘူး။ ဂွာတီမာလာက Arbenz၊ ဘရာဇီးက Gularu ဘိုလီဗီးယားက Estenssoro၊ ချီလီက နာမည်ကြီး Allende၊ အီကွေဒေါက Roldos၊ ပနားမားက Torrojos တွေ တချို့ပြုတ်သူပြုတ်၊ လေယာဉ်ပျက်ကျလို့ သေသူသေတွေဟာ သွေးရိုးသားရိုး မဟုတ်ပါဘူး။ အီကွေဒေါက Jamie Roldos Aquilara ဆိုရင် ပညာတတ်ရှေ့နေ၊ ပါမောက္ခတစ်ဦးဖြစ်ပြီး မျိုးချစ်စိတ် သိပ်ပြင်းထန် သူ၊ ပြည်သူတွေ သိပ်ချစ်ကြပြီး Charismatic ဖြစ်တဲ့ခေါင်းဆောင်ပါ။ ပနားမားက Torrijos လည်း သူ့လိုပဲ နှစ်ယောက်လုံး လေယာဉ်ပျက်ကျပြီး သေသွားကြရရှာ တယ်။

ပနားမားမှာ Torrijos ဆုံးပါးသွားတော့၊ ဒုတိယခေါင်းဆောင်ဖြစ်တဲ့ Noreiga တက်လာတယ်။ စစ်တပ်က မိုလ်ချုပ်ကြီးပဲ။ အမေရိကန် CIA အတွက် သတင်းပေးအဖြစ် နှစ်ပေါင်း (၂၀) လုပ်ပေးလာတဲ့သူ။ အမေရိကန်ရဲ့အမြင်၊ မဟာဗျူဟာတစ်စွန်းတစ်စကို ဘမောင် သိလိုက်ရတော့ ကြက်သီးတောင် တဖြန်း ဖြန်းထသွားတယ်။ ပနားမားမှာ Noreiga ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာတော့ အမေရိကန်နဲ့ အတွင်းကြိတ်အားပြိုင်ပွဲတစ်ခု ဖြစ်လာတယ်။ Noreiga လည်း နောက်ကျော မလုံတော့ဘူး။ သူက နိုင်ငံရေးစစ်တုရင်တစ်ကွက်ကို ရွှေ့လိုက်တယ်။ အဲဒါက Bush (Sr.) လက်ထက်မှာ သူ့သား Bush (Jr.) က Contadora ကျွန်းပေါ်မှာ Coca-Cola သောက်ပြီး အမျိုးသမီးတွေနဲ့ပျော်ပါးနေတဲ့ပုံကို ကင်မရာနဲ့ ထောင့်စုံက ရိုက်ပြီး အမေရိကန်တွေသိမ်းထားတဲ့ ပနားမားတူးမြောင်းစာချုပ်ပြန်ပြင်ဖို့ Noreiga က ကြိုးစားခဲ့တယ်။

Noreiga လည်း မကြာပါဘူး။ အမေရိကန်လေကြောင်းစစ်ဆင်ရေးနဲ့ အဖမ်း ခံလိုက်ရတယ်။ အသံကျယ်ကျယ်ပြောတတ်တဲ့ ကဒါဖီ (လစ်ဗျားခေါင်းဆောင်) လည်း အဲဒီထဲက အသံတိတ်သွားတာ သည်နေ့အထိပဲ။ (၁၉၉၀) ဝန်းကျင် လောက် ကဖြစ်ခဲ့တဲ့အဖြစ်အပျက်တွေပါ။ အဲဒီတုန်းက ဘမောင်တို့ ဘီးလင်းက အင်ဂျင်နီယာ တပ်မှာ တပ်မှူးလုပ်စားနေတာ၊ အငြိမ်းစားမယူရသေးဘူး။ ညဘက် မည်းမှောင်နေ တဲ့ ဘီးလင်းမှာ (အဲဒီအခါက) ရေဒီယိုတစ်လုံး နားထောင်ရုံကလွဲပြီး ဘာမှလုပ်စရာ မရှိခဲ့ဘူး။ အဲဒီကာလက လက်ကျန်မှတ်သားထားတာလေးတွေရယ်၊ အခု မှတ်တမ်း၊ ဖတ်ထားတာလေးရယ်ကို ပေါင်းစပ်မိလိုက်တဲ့သဘောတစ်ခုလောက်ပဲ။

Interest ဆိုတာ ရှုသူဘက်က မှန်သလိုရှိပေမယ့် အရှုခံဘက်ကကြည့်ရင် အမြဲတမ်း မမှန်နိုင်ဘူး။ အတိုင်းအဆတစ်ခုတော့ ရှိသင့်တယ်။ Level of Interest

ပေါ့။ မျှခြေဆိုတာ တစ်နေရာရာမှာ အမြဲရှိနေတတ်ပါတယ်။ အဲဒီမျှခြေကို မြင်နိုင်ရင်၊ အဲဒီမျှခြေလောက်က ကြည့်ကြရင် ပဋိပက္ခဆိုတာတွေ၊ တစ်ဖက်စောင်းနင်းတွေ အတော်ကင်းကြပါလိမ့်မယ်။ ပစ္စုပ္ပန်၊ အနာဂတ်လည်း ကောင်းကြနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ 'မျှခြေစံ' နဲ့ မကြည့်သမျှကာလပတ်လုံးတော့ ဘယ်ကာလမှ ကောင်းမှာမဟုတ်ပါဘူး၊ သမိုင်းလည်း ကောင်းမှာမဟုတ်ပါ။

ကမ္ဘာကြီးဟာ ပဋိပက္ခတွေနဲ့ ဖုံးလွှမ်းနေပါတယ်။ မျက်မှောက်ခေတ်က ပိုပြီး ဆိုးပါတယ်။ လူတွေ၊ ဦးဆောင်သူတွေ Interest ကို 'မျှခြေစံနှုန်း' နဲ့ မကြည့်နိုင်သမျှ ကာလပတ်လုံး ပိုဆိုးတဲ့ဝိရောဓိတွေ ရှိနေကြဦးမှာပါပဲ။ ရည်ရွယ်ချက်မှာကိုက Self Interest ဆိုတာကို ရှေ့တန်းတင်လွန်းအားကြီးနေလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားဆိုတဲ့ Interest ဆိုတာက Self ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂလိကအဆင့်မှာဖြစ်ဖြစ်၊ Community ဆိုတဲ့ လူမှုအသိုင်းအဝန်းအတွက်ဖြစ်ဖြစ်၊ National ဆိုတဲ့ နိုင်ငံအဆင့်မှာဖြစ်ဖြစ်၊ မျှခြေတစ်ခုရဲ့ စံနဲ့အခြေမခံရင် အတ္တတွေများလာကြမှာပါပဲ။ Common Ground ဆိုတဲ့ ဘုံအခြေတစ်ခုက မျှခြေရဲ့ စံပါ။

အတ္တများလာကြတာက Conflict Management ဆိုတဲ့ ပဋိပက္ခဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုရဲ့ မူလသီအိုရီတွေကိုလည်း ဘေးဖယ်ထားလိုက်ကြနိုင်ပါတယ်။ သူမသာ-ကိုယ်မနာဆိုတဲ့ 'Win-Win Situation' ကို နှုတ်လောက်ကသာ ကြားကောင်းအောင်ဟစ်ပြီး ပွဲသေ၊ ပွဲသတ်အဆင့်ကိုသာ ရှေးရှုကြပါတော့တယ်။ ခြုံပြီးပြောရရင် လူတွေ အသိတိုးလာကြတယ်။ အသိမြင့်လာကြတဲ့ အကျိုးဆက်တွေပါ။ သာမန်အသိတိုး၊ အသိမြင့်တော့ မဟာဗျူဟာတွေက ကြောက်စရာပိုကောင်းလာတာပဲဖြစ်လာပါတော့တယ်။ ပြည့်စုံတဲ့အသိမရောက်သေးမချင်း၊ Command Ground ကို မစဉ်းစားနိုင်သေးမချင်း၊ ပဋိပက္ခတွေကြားက ရုန်းထွက်နိုင်ကြဦးမှာ မဟုတ်ပါ။

ရုရှား တကယ်တိုးတက်လာသလား

16th April 2008

ဂိုဘာချော့ပ်လက်ထဲတွင် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုကြီး ပြိုကွဲခဲ့ပြီးနောက် ယဲလ်ဆင် သမ္မတဖြစ်လာပါတယ်။ ယဲလ်ဆင်နောက် သူစိတ်ကြိုက်ရွေးခဲ့သော KGB အကြီးအကဲဟောင်း ဗလာဒီမာပူတင်က ရှစ်နှစ်ဆက်တိုက် ရုရှားကို သမ္မတ အဖြစ် ဦးဆောင်ခဲ့သည်။ သူဦးဆောင်ခဲ့သောကာလအတွင်း ရုရှားနိုင်ငံ တကယ် တိုးတက်လာပါသလား။

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာရာတွင် GDP တစ်ခုထဲကို အခြေခံမှု မှာ အရာမဝင်တော့ပါ။ အခြားညွှန်းကိန်းများစွာကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရပါသည်။ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးစသော ရှုထောင့်များကို ချန်လှပ်ပြီး စီးပွားရေး ကိုယ်စားပြု GDP တစ်ခုတည်းက တိုးတက်သည်ဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အပြည့်အဝဖော်နိုင်ခြင်း မရှိတော့။

လွတ်လပ်ရေးအသစ်

အနောက်နိုင်ငံဘက်က ရုရှားနှင့်ပတ်သက်၍ အကောင်းမြင်မှု သိပ်မရှိလှ။ နိုင်ငံရေးအတွေ့အကြုံရှိခဲ့သော ပူတင်က သူမှန်ရာ၊ ယုံကြည်ရာကို ခေါင်းမာမာဖြင့် လုပ်ဆောင်ခဲ့သူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ (1990s) တွင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံကြီး ပြိုကွဲသွားပြီး အချုပ်အခြာအာဏာများဆုံးရှုံးခဲ့သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ရုရှားနိုင်ငံကို နိုင်ငံခြားသား များက တစ်ဝက်တစ်ပျက်လွှမ်းမိုးထားသည်ဟု ယုံကြည်ခဲ့ကြသည်။ စီးပွားရေး 'ရှေ့ခဲ' ရိုက်မှုမှသည် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးသည်ဟု ပြောဆိုခံရမှုများအထိ

ပါဝင်သည်။ ရုရှားပြည်သူ့အများက ယဲလ်ဆင် (Yeltsin) ကို အမေရိကန်ဘက် ယိမ်းသူဟု မြင်ထားကြသည်။

ပူတင်လက်ထက်မှာ ဤအမြင်ကို ပြောင်းပစ်ခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်ကြီးပြိုကွဲမှုကို အဆုံးသတ်ခဲ့ပြီး လွတ်လပ်ရေးအသစ်၏ ခံစားမှုကို Putin က ဖန်တီးခဲ့ပါသည်။ ဤဆောင်ရွက်မှုအတွက် ပေးဆပ်ခြင်းများက ကြီးမြင့်သည်ဟု အနောက်ဘက်နှင့် ရုရှားတချို့တို့က ထင်သည်။ ဒီမိုကရေစီဆုံးရှုံးခြင်း၊ အမေရိကန်တို့နှင့် ဆက်ဆံရေး ပိုမိုကောင်းမွန်ခြင်းများ အကျိုးအဖြစ် ရလာသည်။ Gorbachev လက်ထက်တွင် ရုရှားတို့ ဒီမိုကရေစီ စတင်ရရှိခဲ့ကြပြီး Yeltsin လက်ထက်တွင် စတင်ဆုံးရှုံးခဲ့ကြပါ သည်။ (1990s) နှစ်များတွင် ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှင့် လူလတ်တန်းစားများ ပိုမိုဆင်းရဲ လာမှုက ဒီမိုကရေစီအရေးအတွက် အဟန့်အတားတစ်ခုဖြစ်ခဲ့ပြန်သည်။

ယနေ့ ပူတင်လက်ထက်တွင်မူ လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားလာပြီး ဒီမို ကရေစီ ပြန်လည်ဖော်ဆောင်ရေးမှာ ဖြစ်နိုင်ခြေ ပို၍ရှိလာသည်။ အမေရိကန်နှင့် ဆက်ဆံရေးတွင် ပူတင်အချိန်သည် ဝိဘာချော့ပလက်ထက်ကသို့ ပို၍အခြေအနေတူ များလာသည်။ သို့သော်လည်း အမေရိကန်သမ္မတ ရီဂင်လက်ထက်ကကဲ့သို့ အထူး အခွင့်အရေးများကိုတော့ Bill Clinton ကရော၊ သမ္မတ Bush ကပါ ရက်ရောစွာ ပေးလိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။

အာဖဂန်နစ္စတန်ကို စစ်ပွဲဆင်နွှဲတုန်းက အမေရိကန်ကို ပူတင်က ကူညီခဲ့ သည်။ ပူတင်ပြန်ရလိုက်သည်က နေတိုး တိုးချဲ့ရေးရပ်တန့်ပေးခြင်းနှင့် ABM (Anti Ballistic Missile) များကို အမေရိကန်က ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းပေးခြင်းဖြစ်သည်။

ရေနံထောင်ချောက်

Vladimir Putin ၏သမိုင်းသည် တစ်ဝက်ခန့် ပေါ်ထွက်လာခဲ့၏။ လွန်ခဲ့ သော (၈) နှစ်တာကာလအတွင်း သြဇာလွှမ်းမိုးရေးနှင့် ကရင်မလင်အတွင်း ပြန် လည်တည်ဆောက်ရေးတို့တွင် ပူတင် အာရုံပြုခဲ့သည်။ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အတွက် ထိုသြဇာများကိုအသုံးပြုသည်။ နိုင်ငံ၏ထိပ်သီးစီးပွားရေးသမား၊ လုပ်ငန်း ရှင်ကြီးများကို မွေးဖွားစေပြီး နိုင်ငံတော်က ကြီးကိုင်ခဲ့သည်။ ဖြစ်ရပ်သုံးခု မှတ်မှတ် ထင်ထင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ပထမတစ်ခုမှာ ရုရှားသည် သူ့ကိုယ်သူ လေးစားမှုပြန်လည် ရလာခဲ့ခြင်း၊ ဒုတိယတစ်ခုမှာ စီးပွားရေး လုံးဝအပြောင်းအလဲ ဖြစ်သွားသည်။ တတိယမှာ ရုရှားသည် မျှော်လင့်ချက်များဖြင့် ပြန်လည်မွေးဖွားလာနိုင်ခဲ့ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

ပူတင်က သူ၏ သမ္မတတာဝန်ကို Dmitry Medvedev ကိုလွှဲအပ်ပြီး ရုရှား နိုင်ငံကြီး၏ ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့အပေါ် မှီခိုနေရသော စီးပွားရေးပုံစံမှ အခြား စီးပွားရေးများသို့ အပြောင်းအလဲလုပ်ရန်ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သော ရှစ်နှစ်တာကာလမှာ ရုရှား၏စီးပွားရေးသည် ရေနံအပေါ်သာ လုံးဝမှီခိုခဲ့ရပါသည်။ မလိုအပ်သော ဗျူရို ကရေစီများ ဖယ်ရှားခြင်း၊ ပင်စင်လစာတိုးတက်စေခြင်း၊ စီးပွားရေးအလားအလာ ကောင်းများဖန်တီးခြင်း၊ ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍကို တိုးတက်စေခြင်း၊ အကျင့်ပျက်တိုက် ဖျက်ခြင်းများကို ဆောင်ရွက်ရပေမည်။

စီးပွားရေးပုံစံသစ် ပြန်လည်တည်ဆောက်ခြင်း၊ ပြည်သူများ၏ မျှော်လင့်ချက် ကို ဖြည့်စွမ်းနိုင်ရန် အစိုးရက ရေနံပေါ်မှီခိုမှုမှ ရုန်းမထွက်နိုင်သေးခြင်းစသော အဓိကပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို လာမည့် လေး၊ ငါးနှစ်တွင် ခက်ခဲစွာရင်ဆိုင်ရ လိမ့်မည်ဟု ရုရှားကို အဓိကလေ့လာသူ New York တက္ကသိုလ်မှ ပါမောက္ခ Stephen Cohen က သုံးသပ်သည်။

မလိုအပ်သောဖြစ်ရပ်

သမိုင်းတစ်လျှောက်လုံးမှာ ရုရှားတွေ ယခုအခါ အချမ်းသာဆုံး ဖြစ်သည်။ ရေနံဈေး အဆမတန်တိုးတက်လာသဖြင့် ဝင်ငွေများတိုးတက်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ပူတင်၏ တကယ့်သမိုင်းသည် နိုင်ငံရေးမှာသာဖြစ်သည်။ သူ့အာဏာ ရလာစဉ်က RTR, ORT နှင့် NTV ဆိုသော TV လိုင်းသုံးခုရှိခဲ့သည်။ RTR မှာ နိုင်ငံပိုင်ဖြစ်ပြီး ကျန်နှစ်ခုကို ပူတင်က ချုပ်ကိုင်ထားခဲ့သည်။ သတင်းစာကြီးများမှာ လည်း ပိုင်ဆိုင်မှုအများစုကို ကရင်မလင်သို့ လွှဲအပ်နေကြရသည်။

ပူတင်က ဆန့်ကျင်သော ဒေသအစိုးရအဖွဲ့များနှင့်လည်း ရင်ဆိုင်ခဲ့သည်။ ဒေသကြီး (၇) ခုကို ပူတင်က ထူထောင်လိုက်ပြီး KGB ဟောင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများကို ဦးဆောင်စေသည်။ ပြီးလျှင် မော်စကိုမှ ထိန်းချုပ်သည်။ အထက်လွတ်တော်မှာ လည်း သူ့ဩဇာခံများကို အစားထိုးသည်။ (၂၀၀၄) ခုတွင် ပူတင်က လူသိရှင်ကြား ကြေညာခဲ့သည်မှာ ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများကို ယခင်တိုက်ရိုက်ရွေးချယ်မှုမှ ခန့်ထားမှုများအစား သူက ရွေးချယ်ခန့်ထားသော ဥပဒေဖြင့် အစားထိုးခြင်းဖြစ် သည်။ နိုင်ငံတော်၏ဩဇာကြီးမားခဲ့သော 'ဒူးမား' များကို အင်အားချည့်နဲ့ လုပ်ပိုင်ခွင့် များသိမ်းဆည်းပြီး ရုပ်ပြသာသာအဖြစ်သာ ထားရှိခဲ့သည်။ ကရင်မလင်နှင့် အဆင် မပြေသော နိုင်ငံရေးပါတီအားလုံးမှာ ယခုအခါ အတော်အင်အားနည်းသွားကြပြီ ဖြစ်သည်။

သံမဏိစိတ်ဓာတ်

သမ္မတသက်တမ်း (၈) နှစ်တာကာလအတွင်း အရေးအကြီးဆုံးသော ပူတင် သမိုင်းကြောင်းမှာ ရုရှားကို ပြန်လည်လေးစားလာခြင်းဖြစ်သည်။ ကရင်မလင်ရှိ ထိပ်တန်းပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် တွေ့ဆုံစကားပြောရာမှာ ပူတင်သည် အထက်မြက်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်များမှ တစ်ဦးဖြစ်သည်ဟု မှတ်ချက်ချကြသည်။ အစည်းအဝေးကို သုံးနာရီမှ ငါးနာရီကြာအောင် အကြံပေးမပါဘဲ ဆောင်ရွက်ခဲ့နိုင်သူ၊ မှတ်စုမပါ၊ နားချိန် မတောင်းဘဲ ဆောင်ရွက်နိုင်သူဖြစ်သည်။ ခိုင်မာသော သံမဏိစိတ်ဓာတ်၊ ဆွစ်နာရီ ကဲ့သို့သော တိကျသော သူ့စိတ်ဓာတ်သည် သမ္မတသက်တမ်းကာလအတွင်း အထူး လေးစားဖွယ်ရာဖြစ်သည်။

ရုရှားနိုင်ငံကို ဦးဆောင်ခဲ့သော ဗလာဒီမာပူတင်၏ သမ္မတသက်တမ်း (၈) နှစ်အတွင်း အောက်ပါ အနှစ်ချုပ်ဇယားကိုကြည့်ခြင်းဖြင့် မည်သည့်ကဏ္ဍများတွင် တိုးတက်၍၊ မည်သည့်ကဏ္ဍများတွင် ဆုတ်ယုတ်ခဲ့သည်ကို လေ့လာနိုင်မည် ဖြစ် သည်။ အဓိက နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးကဏ္ဍကြီးသုံးခု ခွဲခြမ်းထားပါသည်။

နိုင်ငံရေး

- နိုင်ငံရေးကဏ္ဍအောက် မြင်သာထင်သာရှိမှုနှင့် အကျင့်ပျက်မှုတွင် ရုရှားသည် (၁၉၉၈) တွင် ကမ္ဘာ့အဆင့် (၇၆) ရှိရာမှာ (၂၀၀၆) တွင် အဆင့် (၁၂၁) ဖြစ်လာ၍ တိုးတက်လာပါသည်။
- ပူတင်ကို ထောက်ခံသူများမှာ (၆၄%) ရှိသေးသဖြင့် အလားအလာ ကောင်း ဖြစ်သည်။
- မီဒီယာစိစစ်မှုကို တိုးတက်စေရာ (၈၂%) တိုးတက်လာသဖြင့် အပေါင်း လက္ခဏာ ဖြစ်ပါသည်။
- ပူတင် ထောက်ခံသော လူငယ်အဖွဲ့တွင် အင်အား (၁၂၀,၀၀၀) ရှိသည်။
- အထက်တန်းစားတက္ကသိုလ်များတွင် ဆိုဗီယက်ပုံစံသင်ကြားမှုက ယခု လက်ရှိထက် ပို၍ကောင်းသည်ဟု မြင်သူ (၃၇%) ရှိသည်ဟုဆိုခြင်းက သင်ကြားမှု အလွန်အမင်းမကွာသေးသည်ကိုပြဆိုသည်။ (ကျန်အား လုံး ဆန့်ကျင်ဘက်ဟု မယူဆနိုင်၊ ကြားနေ၊ မသိသူများ ရှိနိုင်သည်)

လူမှုရေး

- လူဦးရေ (၁၄၆) သန်းမှ (၁၄၁) သန်းသို့ ကျဆင်းလာသည်။
- ဆင်းရဲမှုနှုန်း (29%) မှ (18%) သို့ ကျဆင်းလာရာ သမ္မတသက်တမ်း (၈) နှစ်အတွင်း စွမ်းဆောင်ရည်ကောင်းသည်ဟု ယူဆနိုင်သည်။
- ဘီလီယံနာ၊ မဟာသူကြွယ်အရေအတွက်မှာ (၈) ဦးမှ (၅၃) ဦးထိ ရှိလာသည်မှာ အတော် အပေါင်းလက္ခဏာဆောင်ပါသည်။
- ပျမ်းမျှ လူသတ်မှုအရေအတွက်မှာ (30,200) မှ (32,200) ဖြစ်လာသဖြင့် အစိုးရက ရာဇဝတ်မှုလျှော့မချနိုင်သေးသည်ကို ပြပါသည်။ အခြား ရာဇဝတ်၊ မှုခင်းများကို ဆက်စပ်ကြည့်၍ ရနိုင်သည်။
- အတည်မပြုနိုင်သော လူသေအရေအတွက် (+250%) သည် အတော် အရုပ်ဆိုးစရာ ဖြစ်သည်။
- အရွယ်ရောက် အရက်သောက်သုံးမှုမှာ တစ်ဦးချင်း (10.7 Litre) မှ (14.5 Litre) မှာ ရာနှုန်းအားဖြင့် (40%) မျှ ခုန်တက်လာသည်မှာ အနုတ်လက္ခဏာ ဖြစ်သည်။
- လင်မယားကွာရှင်းမှုနှုန်းမှာ (58%) မှ (83%) သည် လူမှုရေးလွတ်လပ် လွန်မှုကို ပြဆိုပြီး အနုတ်လက္ခဏာ သဘောဆောင်သည်။
- ကိုယ်ဝန်ပျက်ကျမှုနှုန်း ကျဆင်းသွားသဖြင့် အပေါင်းလက္ခဏာ ဖြစ်သည်။
- နိုင်ငံတကာသို့ ခရီးလှည့်လည်သူ ရုရှားအမျိုးသားများအရေအတွက် မှာ (၆) သန်းခန့်သာရှိ၍ အခြားနိုင်ငံသားများနှင့်ယှဉ်လျှင် အလွန်နည်း ပါသည်။ နိုင်ငံတကာစီးပွားရေး မည်မျှရှိသည်။ သုံးစွဲနိုင်အား မည်မျှရှိ သည်ကို ဤအချက်ဖြင့် ခပ်ကြမ်းကြမ်းခန့်မှန်းနိုင်ပါသည်။ ဤအချက် တွင် အနုတ်လက္ခဏာဟု မှတ်ချက်ပေးလိုသည်။

စီးပွားရေး

- ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှုန်းမှာ (၁၉၉၉) တွင် (84%) ရှိရာမှ (၂၀၀၇) တွင် (9%) သို့ ကျဆင်းသွားသည်မှာ ကောင်းသောလက္ခဏာ ဖြစ်သည်။ ရေရှည်တည်တံ့အားကောင်းသောစီးပွားရေးအတွက် ထို့ထက် တစ်ဝက် ကျော်ခန့် ကျဆင်းရန်လိုအပ်ပါသည်။
- စတော့ပိုင်ဆိုင်မှုတန်ဖိုးအနေဖြင့် (\$ 60 billion) မှ (\$ 1.33 trillion)

mgjye.com

သို့ တိုးတက်လာသည်မှာ အဆပေါင်းများစွာတိုးတက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ တိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေးညွှန်းကိန်းတစ်ခုအဖြစ် ရှုမြင်၍ရသည်။

- ပို့ကုန်တန်ဖိုးတွင် ရေနံမှဝင်ငွေသည် (17%) ရှိရာမှ (64%) အထိ တိုးတက်လာသဖြင့် အနုတ်လက္ခဏာ ဖြစ်ပါသည်။ ရေနံပေါ် မှီတင်းလွန်းရာကျသည်။ တစ်ပြိုင်နက် အခြားစက်မှုနည်းပညာများ တိုးတက်မှု ထူးခြားစွာ သိပ်မရှိလှဟု သုံးသပ်နိုင်သည်။

- ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးအကြီးဆုံးအဆင့်အဖြစ် အဆင့် (၁၀) မှ (၇) အထိ တိုးတက်လာခြင်းသည် ယေဘုယျအပေါင်း လက္ခဏာဆောင်သော်လည်း ရေနံပေါ်မှဝင်ငွေကို အဓိကမှီတင်းနေသဖြင့် အမှတ်ပြည့်ပေး၍ မရပါ။

- GDP အနေဖြင့် (\$4,000) မှ (\$14,000) အထိ တိုးတက်လာခြင်းသည် ပူတင်၏ ထင်ရှားသောစွမ်းဆောင်ချက် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

- အချမ်းသာဆုံး (10%) မျှ လူဦးရေဆီသို့ရောက်သွားသော ဝင်ငွေရှယ်ယာမှာ (22%) မှ (31%) သို့ တက်သွားခြင်းမှာ လူနည်းစုကောင်းစားရေးဘက် ယိုင်သွားသည်ဟု သုံးသပ်နိုင်ပါသည်။

- စီးပွားရေး ယှဉ်ပြိုင်နိုင်မှုစွမ်းရည်မှာ ကမ္ဘာ့အဆင့် (၅၂) မှ (၂၀၀၆) တွင် (၆၂) သို့ကျဆင်းသွားသည်မှာ နိုင်ငံကြီးတစ်ခုအနေဖြင့် အနုတ်လက္ခဏာ အတော်ဆောင်ပါသည်။ ရေရှည်စီးပွားရေးတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်တွင် ဤအချက်က အလွန်အရေးကြီးပါသည်။ ရေနံဝင်ငွေကြောင့် GDP တိုးတက်ခြင်းဖြင့် မဆိုင်ပါ။ နိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးအနာဂတ်အလားအလာကို ဤအချက်အပေါ် အလေးထားကြည့်ရှုလေ့ရှိသည်။

- GDP တိုးတက်မှုနှုန်းမှာ (-5%) မှ (8.1%) ဖြစ်သဖြင့် ကောင်းမွန်သည်။ သို့သော်လည်း ရေနံဈေးနှုန်းများ တိုးတက်သောကြောင့် ရလာသော တိုးတက်မှုနှုန်းဟု အကြမ်းဖျင်း ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

- နိုင်ငံခြားအရန်ငွေမှာ (\$8.5 billion) ရှိရာမှ (၂၀၀၇) တွင် (\$407.5 billion) အထိရှိလာ၍ တိုးတက်လာသည်ဟု သုံးသပ်နိုင်သော်လည်း ရေနံတင်ပို့သောနိုင်ငံ၊ တစ်ချိန်က စက်မှုနိုင်ငံဟုအမည်တွင်သော နိုင်ငံအနေဖြင့် ဖြစ်သင့်သည်ထက် နည်းပါးသည်ဟု သုံးသပ်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ပိုကောင်းလာတဲ့ဘဝ

ရုရှားတွေရဲ့မျက်မှောက်ဘဝက အရင်ကနှင့်မတူ အများကြီး ပိုကောင်းလာပါသည်။ ပျမ်းမျှစီးပွားရေးတိုးတက်မှုနှုန်းက (6.5) နဲ့ လွန်ခဲ့တဲ့ (၇) နှစ်ကစပြီး ဆက်တိုက်တိုးတက်လာခဲ့ပါသည်။ သူတို့နေထိုင်မှု စံနှုန်းတွေကလည်း ပိုပြီးမြင့်လာကြသည်။ တဖြည်းဖြည်းတိုးတက်လာသော ဒီမိုကရက်တစ်စနစ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး အနောက်ဘက်က အမြဲတမ်းပဲ မကောင်းမြင်ဘက်က ကြည့်တတ်ကြသည်။ ရုရှားသည် ယခင် (1980s) နဲ့ (1990s) ကာလများနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် အများကြီးကွာခြားသွားပြီဖြစ်သည်။ Mikhail Gorbachev ၏ စီမံကိန်းစီးပွားရေးကိုလျှော့ချရန် ပယ်ရီစရွိုက်ကာ (Perestroika) နှင့် ကန့်သတ်ရွေးချယ်မှုဟူသော နိုင်ငံရေးအတွက် ရည်စူးသော ဂလပ်စ်နော့(စ်) (Glasnost) တို့ကြောင့် ဆိုဗီယက်ယူနီယံကြီး ပြိုကွဲခဲ့ရပြီး ယခု ပူတင်လက်ထက်မှ နိုင်ငံကိုပြန်လည်တည်ဆောက်အားယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယဲလ်ဆင်လက်ထက်တွင် ရုရှားနှင့် အမေရိကန်တို့ကြား 'တန်ဖိုးများ' နှင့် 'ကိုယ်ကျိုးစီးပွား' ကဏ္ဍများတွင် သဟဇာတဖြစ်အောင် ကြိုးစားခဲ့ရသည်။ သို့သော်လည်း ယဲလ်ဆင်က ရုရှား၏စီးပွားရေးကို နာလန်ထူအောင်တော့ မလုပ်နိုင်ခဲ့။

ကိုလံဘီယာတက္ကသိုလ်က ပါမောက္ခ Padma Desai ၏ ဝေဖန်မှုဖြစ်သည်။

ပေးကြည့်လိုက်ပါ ပြန်ရလာပါလိမ့်မယ်

17th April 2008

ဘမောင်တို့ ငယ်ငယ်က စာဖတ်ကြရသည်။ စာဖတ်ကြခြင်းမှာ 'စာမေးပွဲ' အောင်ရန်ဟူသော ရည်မှန်းချက်ကြောင့်ဖြစ်သည်။ စာမကျက်၊ မဖတ်လျှင် စာမေးပွဲ အောင်မည်မဟုတ်။ စာကျက်ခြင်းသည် 'ပေးခြင်း' ဖြစ်ပြီး 'စာမေးပွဲ အောင်မြင်ခြင်း' သည် ပြန်လည်ရရှိခြင်းဖြစ်၏။

ငယ်စဉ်က မိဘများကျောင်းထား၍နေခြင်းဖြစ်ပြီး မိဘများ၏ ဆန္ဒ၊ ဆရာ၊ ဆရာမများ၏ တွန်းအားကြောင့် စာကျက်မှတ်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ပညာတန်ဖိုးနားလည် လွန်း၍ ကိုယ့်အသိဖြင့်ကိုယ်ကျောင်းသွားခဲ့ကြခြင်းမဟုတ်။ အသိသည်ငယ်စဉ်က ထိုမျှမရင့်ကျက်တတ်သေး၊ တန်ဖိုးတစ်ခု၊ ရယူနိုင်ခြင်းတစ်ခုအဖြစ် အသိက အဆင့် မမီ။

ကာလတစ်ခုကိုဖြတ်သန်း၊ အရွယ်အသင့်အတင့်ရလာသောအခါ အသိ၏ ရင့်ကျက်မှုက အပြောင်းအလဲဖြစ်လာသည်။ သင်အံ့ရသောစာများ၊ ဆုံးမစကား၊ အပြင်မှဖတ်ရသောစာများထဲမှ အသိတွေတိုးလာပြီး ထိုအသိများက ပင်ကိုအသိ ကို 'တွေ့ခေါ်၊ ဆင်ခြင်' နိုင်မှု 'စဉ်းစားနိုင်မှု' ဟူသော စွမ်းရည်များကို ထပ်တိုး ပေါင်းကိန်းပြု၏။

- စာသင်ရခြင်း၏ တန်ဖိုးကို ရေးရေးမျှနားလည်လာ၏။
- ပညာ၏ အတိမ်အနက်ကို တန်ဖိုးဖြတ်တတ်လာ၏။
- ပညာမဲ့သူနှင့် ပညာတတ်သူတို့၏ အကွာအဟာကို နှိုင်းယှဉ်မိလာ၏။
- ငယ်စဉ်က 'တစ်နှစ်၏စာမေးပွဲ' ဟူသော အောင်မြင်ရန် 'ရည်မှန်းချက်' မှာ တစ်နှစ်အပေါ် အမြင်နှင့်ခံယူချက်သာဖြစ်သည်။ တစ်နှစ်စီမျှသာ အပိုင်းလိုက်

မြင်သည်။ အကြားအမြင်များ၊ ပြင်ပစာအဖတ်များ၊ အတွေ့အကြုံ၊ အတွေးအခေါ် ရှိသူများနှင့် ထိတွေ့မှုများသူက နည်းသူထက် အစဉ်းစား၊ အမြင်၊ အတွေးအခေါ် သာမှန်းမသိ၊ သာလွန်နိုင်ခွင့်ရှိလာသည်။

အရွယ်တူသော်လည်း အသိမတူနိုင်တော့။

အသိအကွာအဟာတွင် အနာဂတ်အပေါ် အတွေးအခေါ်များလည်း မတူနိုင် တော့။

တစ်နှစ်တစ်ခါ စာမေးပွဲဟူသော ရည်မှန်းချက်မှ ဖယ်ခွာတွေးတောနိုင်သူတွေ ရှိလာသလို ပုံစံခွက်ထက် မပိုသောသူများလည်း ရှိနေနိုင်သည်။ အသိရင့်ကျက်မှု၏ အကွာအဟာတွင် တချို့အသိမြင့်လာသူများက အရွယ်တူတွေထက် ပို၍ဝေးဝေး၊ ပို၍နက်နက် မြင်လာနိုင်ကြသည်။

တစ်နှစ်၏စာမေးပွဲသည် ဘဝ၏အပိုင်းအစလေးအဖြစ် မြင်လာနိုင်ကြပြီ။ ထိုအပိုင်းအစများဆက်စပ်၍ ဘဝတစ်ခုတည်းဆောက်နိုင်ရန် မြင်လာနိုင်ကြသည်။ ကြိုးစားခဲ့ခြင်းများသည် ပေးဆပ်ခဲ့ခြင်းများ ဖြစ်သည်။ ပို၍ကြိုးစားခဲ့ခြင်း များမှာ လည်း ပို၍ကြိုတင်ပေးဆပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ သာမန်ကြိုးစားသူနှင့် အထူးကြိုးစား သူတို့၏ ရလဒ်ခြင်းမတူသည်က မည်မျှပေးခြင်းတွင် မည်မျှပြန်လည်ရခြင်းကို သိအပ် စေပါသည်။

* * *

အရွယ်ရ အသိလေးရင့်ကျက်လာချိန်တွင် တစ်နှစ်တစ်ခါ စာမေးပွဲအောင်ခြင်း သည် ပန်းတိုင်မဟုတ်တော့။ ဘဝ မှာ 'ဘာဖြစ်ရမည်' ဟူသည်က အစားထိုး ဝင် ရောက်လာသည်။ အချို့သောဖြစ်ချင်မှုသည် တိုက်ဆိုင်၍ ဖြစ်ကြသည်။ ယေဘုယျ ဖြစ်ချင်မှုများအတွက် ဖြစ်လာကြသည်ကား ကြိုးစား၍ဖြစ်လာကြခြင်း ဖြစ်သည်။ တိုက်ဆိုင်၍ 'ကံ' ပါ၍ဟု ပြောမရ၊ တရားသေဆုံးဖြတ်၍မရ၊ 'ကံ' 'ဉာဏ်' 'ဝီရိယ' သုံးပါးဆုံကြိုးစားမှ ဖြစ်ကြသူတွေက ရာခိုင်နှုန်းများရခြင်းသည် 'ကံ' တစ်ခုတည်း ပေါ် ပုံ၍ဖြစ်လာကြခြင်းမဟုတ်သည်ကို ထင်ရှားစေပါသည်။

ကြိုးစားပုံခြင်းမတူကြ၊ မတူနိုင်။

'ဤ' သည် 'မရွေး ကျက်မှတ်ကြသူနှင့် စာမေးပွဲ အမှတ်စည်းများအတိုင်း ကျက်မှတ်ကြသူတို့၏ နောက်ဆုံး ရမှတ်များမတူသည်ကိုကြည့်လျှင် ဉာဏ်အရာ သာသူက 'သာ' သည်ကို တွေ့နိုင်သည်။

တစ်ဘာသာကောင်း အမှတ် '၁၀၀' နှင့် ကျန်ဘာသာများ 'အောင်မှတ်'

မျှသာရအောင်ကြိုးစားသူ၏ အမှတ်ပေါင်းခြင်းသည် ဘာသာစုံအမှတ် '၈၀' ရသူ၏ အမှတ်ပေါင်းကိုမမီနိုင်၊ တစ်လိုင်းထဲ၊ တစ်ဘာသာပဲထူးချွန်၍ အခြေအနေကောင်းကို မရနိုင်ဟူသော အတွေးအခေါ်ကို ဖြန့်ကျက်တွေးထုတ်လျှင် ကြီးပြင်းသည့်အချိန်၊ အရေးအရာများစွာ၌ တစ်နေရာကောင်း၊ တစ်ကဏ္ဍကောင်း၌သာ တော်၍မရဟူသော အတွေးအခေါ်ကို ရရှိနိုင်သည်။ ငယ်စဉ်က 'စာဖတ်ရန်' တစ်ခုတည်းသာရှိသော် လည်း ကြီးပြင်းသည့်အခါ သားရေး၊ သမီးရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ဘာသာရေး အထွေထွေရှိလာပြီဖြစ်သည်။

အရေးအရာများစွာတွင် သာမန်အောင်မှတ်မက ရသင့်သည်။ ရနိုင်အောင် ကြိုးစားခြင်းကို 'Balance of Life' ဟုခေါ်ပြီး ထိုဘဝမျိုးရခြင်းကို 'Value of Life' ဟု သတ်မှတ်သည်။

အလုပ်တစ်ခုတည်းကိုသာ အာရုံထားသူအတွက် ဘဝ၏ ချိန်ခွင်လျှာ မျှတ ရန် မဖြစ်နိုင်၊ မျှတမှုမရှိခြင်းသည် တန်ဖိုးအရာ အပြည့်မရခြင်း ဖြစ်သည်။

ငယ်စဉ်က 'စာပါ' အကြောင်းအရာကို မျက်လုံးမှိတ်ကျက်သူနှင့် 'အဓိက' အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာတို့ကို ထုတ်နုတ်ကျက်သူတို့ ရလဒ်မတူညီနိုင်ခြင်း သည် အသိဆိုင်ရာအသုံးချမှု၊ လုပ်ရပ်မတူညီမှု၏ ရလဒ်ဖြစ်သည်။ ဤအခြေခံမှသည် တိုးတက်လာသောအခါ အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းဟူသော 'Planning' နှင့် မဟာဗျူဟာကျကျဆောင်ရွက်ခြင်းဟူသော 'Strategic Planning' ဟူ၍ အသိရင့် သောအခါ သုံးတတ်လာမည် ဖြစ်သည်။

ရိုးရိုးလက်တန်းလုပ်ခြင်း၏ ရလဒ်နှင့် အစီအစဉ်တကျ (Planning) ဆောင် ရွက်ခြင်း၏ ရလဒ်တို့ မတူနိုင်၊ တူ၍လည်းမရ။ Strategy ဟူသော မဟာဗျူဟာ သုံးနိုင်သူတို့၏ ရလဒ်ကိုမူ ပြောဖွယ်ရာမရှိ။ အစီအစဉ်ပြု၍ ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် မဟာဗျူဟာ၏ အခြေခံဖြစ်သည်။ ထို့ထက်လွန်သော် မဟာစီးပွားရေးသမားများ၊ နိုင်ငံရေးသမားများ၊ စစ်ခေါင်းဆောင်များမှာ အဂ္ဂဗျူဟာဟူသော Grand Strategy ကိုသုံးကြသည်။

မဟာဗျူဟာဟူသော Strategy သည် နည်းဗျူဟာ၏ အစုအပေါင်းဖြစ်ပြီး မဟာဗျူဟာ အစုအပေါင်းက အဂ္ဂဗျူဟာဖြစ်သည်။

ဘဝတစ်ခုကို ကြီးသည့်အခါပုံဖော်ရာတွင် 'ကံ' ကိုး၍ ရေစုန်မျောသူတို့ မဟာဗျူဟာကို မသုံးတတ်ကြ။ ရေဆန်လှော်သူများသာ မဟာဗျူဟာကို သုံးနိုင်

ကြသည်။ အသိအတိမ်အနက် အကြောင်းတစ်ပါးက မည်မျှကောင်းမွန်သော မဟာဗျူဟာကို ပုံဖော်နိုင်သည်ကို ဆုံးဖြတ်သည်။

အရွယ်ရောက်၍ ဘဝ၏ပန်းပုကိုထုဆစ်ရာတွင် ကိုယ့် 'အား' ကိုယ်သိရန် လိုသည်။ အခြေအနေအချိန်အခါကိုလည်း သိရန်လိုသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကိုလည်း မမေ့အပ်။ သို့မဟုတ်ပါက 'ပိုတွက်' (Over Estimation) သူ 'လိုတွက်' (Under Estimation) သူတို့၏ မဟာဗျူဟာ အံဝင်နိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ များသောအားဖြင့် မိမိကိုယ်ကိုပိုတွက်၍ အခြားသူကို လျော့တွက်ကြသည်။ Ego ဟူသော အတ္တစိတ်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်ကြီးမှုကြောင့်ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးအတက်အကျတွင် M&A ဟူသော Merger & Acquisition ဟူသော ပေါင်းစည်းခြင်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် မဟာဗျူဟာတစ်ခု၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည်။ အောင်မြင်သည်များရှိသလို M&A လုပ်မှ ဆုံးရှုံးခြင်းများလည်းရှိသည်။ မဟာဗျူဟာ အတွက်မှား၍ဖြစ်သည်။ 'ပိုထွက်' 'လိုထွက်' ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

ခပ်မြန်မြန်တက်သွားသော စီးပွားရေးသမား၊ နိုင်ငံရေးသမားများကို တွေ့ဖူးနိုင်သည်။

ခပ်မြန်မြန်ကျသွားသော စီးပွားရေးသမား၊ နိုင်ငံရေးသမားများကိုလည်း တွေ့ဖူးနိုင်သည်။

'ကံ' အကြောင်းတရားကိုချည်း ပုံချ၍မရ။ Warren Buffet တို့ အသက် (၇၀) ကျော်အထိ ဘီလီယံနာဘဝက ကျမသွားခဲ့ခြင်းမှာ 'ကံ' တစ်ပိုင်းထက် သူ့မဟာဗျူဟာအသုံးချမှုဆိုင်ရာ မှန်ကန်မှုကို ပစ်ပယ်၍မကောင်း။

ဘယ်အရာမှ မတည်မြဲဘဲ တစ်ချိန်ချိန်တက်ပြီး ကျသွားခြင်းသည် ဓမ္မတာသဘောဖြစ်သော်လည်း ဉာဏ်ရှိသူတို့ က မဟာဗျူဟာဖြင့် 'ကြာကြာခံ၊ နှေးနှေးကျ' ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ကြသည်။

အရာရာတွင် Life Cycle ဟူသော ဘဝစက်ဝန်း ရှိပါသည်။ 'တက်ပြီးကျ' သဘောဖြစ်သည်။ မဟာဗျူဟာကောင်းသူတို့က 'မြန်မြန်တက်၊ ကြာကြာခံ၊ နှေးနှေးကျ' အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ကြသည်။ ဉာဏ်မရှိသူတို့က 'ကံ' ၏ ဖန်တီးမှုအောက်တွင်သာ အစေားခံကြသည်။ 'ဉာဏ်နှင့်ဝီရိယ' ကို ပစ်ပယ်ကြသည်။

လူသည် အသိရှိသောသူ ဖြစ်၏။

'ကံ' စေစားရာကို ခေါင်းငုံ့ခံသင့်သူ မဟုတ်ချေ။

ကိုယ်လုပ်နိုင်သော အတိုင်းအတာတစ်ခုရှိသည်ကို သိသင့်သည်။

ထိုအခွင့်အရေးကို အကောင်းဆုံး၊ ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်၍ အသုံးချသင့်သည်။

* * *

ရလဒ်နှင့်တိုင်းတာသောခေတ်သို့ ရောက်လာသည်။

မည်မျှစွမ်းရည်ရှိသည်၊ မည်မျှမှန်ကန်သည်ကို နှုတ်ဖြင့်ပြော၍ မရတော့။

‘ရလဒ်ကဘာလဲ’ ဟူသော အဖြေကသာ အဆုံးအဖြတ်ပေးပါသည်။

ငယ်စဉ်အချိန်က စာမှန်မှန်ကျက်လျှင် စာမေးပွဲအောင်ပါသည်။ ပါးပါးနပ်နပ် ကျက်နိုင်သူက အမှတ်ကောင်းပါသည်။ ကြီးသူတို့၏အလုပ်ကား မဟာဗျူဟာ ကျကျ ဆောင်ရွက်နိုင်မှ ရလဒ်ကောင်းထွက်ပါသည်။ ငယ်စဉ်က စာမေးပွဲ တစ်နှစ် ကျလျှင် မထောင်းသာသော်လည်း ကြီးသူတို့၏ မဟာဗျူဟာအမှားတွင် ဘဝတစ်ခု အထိ တိမ်းပါးသွားနိုင်ပါသည်။ ငယ်စဉ်က အမှားတစ်ခုတွင် မိဘအထောက်အပံ့က အခုအခံအဖြစ် ရှိတတ်သေးသော်လည်း ဦးဆောင်သူဖြစ်ချိန်တွင် အမှားတစ်ခု အတွက် တန်ဖိုးကြီးစွာ ပေးဆပ်ရတတ်ပါသည်။

ဘယ်အရာမှ အလကားမရပါ။

တန်ဖိုးတစ်ခုခုက အရာရာတိုင်းမှာ ရှိနေပါသည်။

ပေးတတ်ဖို့လိုသည်၊ အရင်ပေးရလေ့ရှိသည်။

ပေးတတ်လျှင် အရ ‘များ’ ၍ မပေးတတ်လျှင် အရ ‘နည်း’ သည်။

ပထမအရွယ်တွင် ပညာရှာပါသည်။ ဒုတိယအရွယ်တွင် ဥစ္စာရှာပါသည်။ အချို့ကိစ္စရပ်များတွင် အစားထိုး၍ရသောအရာများရှိသလို အချို့ကိစ္စရပ်များတွင် ပြန်လည်အစားထိုးမရသောအရာများလည်း ရှိပါသည်။ ဥစ္စာရှာသောအရွယ်တွင် ပညာရှာရန် အခွင့်အရေးနည်းပါးလာပါသည်။ အချို့သူများအတွက် အခွင့်အရေး မရှိကြပါ။ ‘သူ့အရွယ်သူ့အလုပ်’ ပြီးပြည့်စုံစွာ လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ဖို့၊ တာဝန်ကျေဖို့ လိုပါသည်။ တကယ်အဆင့်မြင့်သော စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် မဟာဗျူဟာအသုံးချမှုများတွင် ပညာရပ်များ တကယ်ပါဝင်လာပါသည်။ ငယ်စဉ်က ပညာကောင်းစွာမသင်ခဲ့သူများ အတွက် လေ့လာဆည်းပူးရန် အချို့သူများအတွက် မဖြစ်နိုင်တော့ပါ။

သားသမီးအရွယ်တွင် သားသမီးဝတ်ကျေခဲ့ဖို့လိုပါသည်။ ကိုယ့်မိဘအရွယ် ရောက်မှနောင်တရပြီး သားသမီးဝတ်ပြန်ကျေချင်၍ ထိုအခွင့်အရေးမျိုး မရနိုင်တော့ ပါ။ ထို့အတူ တပည့်ဖြစ်ချိန်တွင် တပည့်ဝတ်ကျေရန် လိုသည်။ ကိုယ် ဦးဆောင် သူဖြစ်သည့်အခါ တပည့်ဝတ်ကျေခဲ့ပါမှ ဦးဆောင်ကောင်းဖြစ်နိုင်ခွင့်ရှိမှာဖြစ်သည်။

ပေးသည်၊ ပေးတတ်သည်ဆိုရာတွင် အချိန်နှင့်လည်း သက်ဆိုင်သည်။

ထို့ကြောင့် ပေးတတ်ပါဟုဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

* * *

ငယ်စဉ်က 'လူရည်ချွန်' ဖြစ်ချင်မှု ဆန္ဒကြီးမားခဲ့ဖူးသည်။ 'တိုင်း' အဆင့်ကို ဘယ်တော့မှမကျော်။ မပေးတတ်ခဲ့ခြင်း၏ ရလဒ်က လူရည်ချွန်မဖြစ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ 'လူရည်ချွန်' ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို နားမလည်ခဲ့၍ ဖြစ်သည်။ လူရည်ချွန်ဆိုသည်မှာ 'စာတော်မှု' တစ်ခုတည်းဖြင့် ရွေးသည်မဟုတ်။ လူမှုရေး၊ ဗဟုသုတ၊ အားကစား ကဏ္ဍများကိုပါ အကဲဖြတ်ပြီးမှ ရွေးချယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျောင်းစာသည် လူရည်ချွန် အတွက် ဘာသာရပ်တစ်ခုမျှသာ၊ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုမျှသာ ဖြစ်ပါ၏။ အစိတ်အပိုင်း အားလုံးတော်မှ လူရည်ချွန်ဖြစ်ခွင့် ရှိပါသည်။ မပေးတတ်ခဲ့၍ မရခဲ့ပါ။

ဈေးကွက်စီးပွားရေးတွင် ဝန်ထမ်းဘဝမှ အငြိမ်းစားယူ၍ စီးပွားရေးနယ်ထဲ ခြေစုံပစ်ဝင်ခဲ့၏။ နဖူးတွေ့ခူးတွေ့ တွေ့ရသောအခါ ငယ်စဉ်က လူရည်ချွန်ကို သွား၍ အမှတ်ရမိသည်။ တစ်ဒေါ်လာ (၆၅) ကျပ် ငွေလဲနှုန်းတွင် ကိုယ်စားလှယ် Representative ၏ လစာဒေါ်လာ (၁၀၀) ကို နိုင်ငံခြားသားက မပေးခဲ့၊ သူတို့၏ ယဉ်ကျေးမှု Culture ကိုလည်း နားမလည်သေး။ ရိုးသားမှု၊ ကြိုးစားမှုက တစ်လ (၆၅၀၀) ကျပ်တော့ တန်ပါလိမ့်မည်ဟု တွေးခဲ့မိသည်။ လက်တွေ့မှာမရခဲ့ပါ။ သူတို့ ရှုထောင့်က ဘာပြန်ရမလဲဆိုသော 'ရလဒ်' (Result) ဖြစ်သည်။

'Money for Value' ဖြစ်သည်။ ရိုးသားမှုနှင့် ကြိုးစားမှုသည် သူတို့မျှော်မှန်း သောရလဒ်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် မရခဲ့။ စီးပွားရေးနယ်တွင်ကား ကျယ်ပြော၏။ ငယ်စဉ်ကလို 'မပေးတတ်' ပြန်ခဲ့ပါ။ ကံအားလျော်စွာ ဂျာမန်လူမျိုးတစ်ဦးက အသိ ဖွင့်ပေးသွားသည်။ ပေးတတ်ရန် လမ်းစရလာသည်။ 'Money for Value' ကို ဖောက်ထွက်တွေးကြည့်သောအခါ 'Time for Value' 'Talent for value' 'Value for Value' အထိ စဉ်းစားနိုင်လာသည်။ ရလဒ်ကောင်းတစ်ခုရရန် မည်သို့ဆောင်ရွက် ရမည်ကို သိလာသည်။

နောက်ဆုံး 'Value for Money' နှင့် 'Money for Value' ဖြင့် ကြည့်တတ် သူကို ဒေါ်လာသန်းချီတောင်းခဲ့ရာ ကျေကျေနပ်နပ် ပေးသွားခဲ့ပါသည်။ အလကား တော့ မရခဲ့ပါ။ အသိဖြည့်ဆည်းမှု၊ အတတ်ပညာဆိုင်ရာ ဖြည့်ဆည်းမှုများကိုတော့ နေ့မအိပ်၊ ညမအိပ် ကြိုးစားခဲ့ရပါသည်။

ပေးတတ်ဖို့လိုပါသည်။ အရင်ပေးကြည့်ပါ။ ပြန်ရလာပါလိမ့်မည်။

ဆိုးဝါးတဲ့အချိန်ပါ

18th April 2008

Anwar Ibrahim ဟာ မလေးရှား မှာ တစ်ချိန်က ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက ဝန်ကြီးချုပ်က မဟာသီယာ ဖြစ်ပါ။ ပြစ်မှုတချို့နဲ့ ထောင် သွင်းအကျဉ်းချခံရပြီး အခု သူ ထောင်က ထွက်လာပါပြီ။ ငါးနှစ် နိုင်ငံရေးမလုပ်ရဆို တဲ့ ကန့်သတ်ချက်နဲ့နေခဲ့ရသူပါ။ သူ့ရဲ့တစ်ကျော့ပြန် နိုင်ငံရေးအောင်မြင်မှုဟာ အံ့ဩဖွယ်ရာကောင်းလောက်အောင် အောင်မြင်ခဲ့ပါတယ်။ ခရစ်နှစ် (၂၀၀၈) မတ်လ (၈) ရက်မှာကျင်းပတဲ့ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲမှာ သူ့ရဲ့ ပြည်သူ့တရား မျှတရေးပါတီ (People's Justice Party) က ပါလီမန်မှာ အမတ်နေရာများများ ရယူနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း မဟာသီယာ မိုယာမက် (Mahathir Mohamad) လက်ထက်မှာ အန်နဝါအီဗရာဟင်ဟာ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးမှတစ်ဆင့် ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ်အထိ တက်လှမ်းနိုင်ခဲ့သူဖြစ်ပါတယ်။ မလေးရှားနိုင်ငံရဲ့အကျော်ကြားဆုံး နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသမားတစ်ဦးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ Newsweek က သတင်းထောက် Lorien Holland နဲ့ သူ့အပြန်ခရီးအကြောင်း အမေးအဖြေလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ဆန့်ကျင် ဘက်ရဲ့အောင်နိုင်မှု သူ့ရဲ့ကိုယ်ပိုင်နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက်တွေကို တွေ့ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

- Holland:** ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်က ခင်ဗျားကို အံ့အားသင့်စေပါသလား။
- Anwar:** ကျွန်တော်တို့ မဲမပေးခင်က ကောင်းစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ပါတီက လူနည်းစု ခပ်သေးသေးလေးပါ။ ကျွန်တော့်

အဲသလောက်မအံ့ဩပါဘူး။ မဲမပေးခင် သုံးလေးရက်လောက်က အစိုးရ သတင်းစာ တွေထဲမှာ ကျွန်တော်နဲ့ပတ်သက်ပြီး အတော်ကြီးကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဝေဖန်ရေးသား ထားတာတွေ ပြည့်နေတာပါပဲ။ အဲဒီမှာ အခြေအနေတွေ ကောင်းကောင်းဖြစ်လာလိမ့် မယ်လို့ ကျွန်တော် သိလိုက်ပါပြီ။ အဲဒီနောက် အစိုးရက ဘာမှမပြောတော့ပါဘူး။

မေး။ ရွေးကောက်ပွဲနေ့က ဘာတွေဖြစ်ခဲ့ကြပါသလဲ။

ဖြေ။ မလေးရှားရဲ့အဓိပ္ပာယ်ကို ဖွင့်ဆိုရမယ့်အချိန် ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာတစ်ခုကမှ ထပ်တူထပ်မျှကျတော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့အများစု အောင်နိုင်ရ မယ်လို့ တွေးထင်ခဲ့ရင် လက်တွေ့ကျမှ မဟုတ်ပါဘူး။ တကယ်လို့များ ဖျက်လို့၊ ပြင်လို့မရတဲ့ မင်နဲ့သာဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ပါတီက နောက်ထပ်နေရာ (၁၀-၁၅) လောက် ပိုရဦးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

မေး။ ခင်ဗျားရဲ့နိုင်ငံရေးဘဝကို ဆန့်ကျင်ဘက်-ဘက်က စခွဲတယ်နော်။ ပြီးတော့ ခင်ဗျားလိုက်လျောညီထွေဖြစ်ခဲ့ပြီး နောက်ဆုံးမှာ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်အထိ ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ အယူအဆတွေမတိုက်ဆိုင်မှုကြောင့် ဝန်ကြီးချုပ်က ခင်ဗျားကို ထောင်ထဲအထိပို့ခဲ့တယ်။ အခု ဆယ်စုနှစ် တစ်နှစ်အကြာမှာ ခင်ဗျား တစ်ကျော့ပြန် လာပြီ။ ခင်ဗျား ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်ဖို့ ရည်မှန်းပါသလား။

ဖြေ။ နေရာအရာဆိုရင် ပါလီမန်မှာ ကျွန်တော်တို့ အဓိကဖြစ်လောက်အောင် နိုင်ဖို့ နီးစပ်ခဲ့ပါတယ်။ အခု ကျွန်တော်တို့ ဆန့်ကျင်ဘက်ပါတီတွေနဲ့ တစ်သဘော တည်းဖြစ်အောင် တည်ဆောက်ယူရပါဦးမယ်။ ကျွန်တော်တို့ အများကြီး တည် ဆောက်ကြရပါဦးမယ်၊ အများကြီး အလုပ်လုပ်ကြရဦးမယ်။

မေး။ ခင်ဗျား တရားဝင်နိုင်ငံရေးလုပ်ကိုင်ဖို့ ဧပြီလ (၁၅) ရက်အထိ တားမြစ်ခံရပါ တယ်။ အဲဒီနောက်ပိုင်း ခင်ဗျား ဘာတွေလုပ်မလဲ။

ဖြေ။ ပွဲတော်တော်များများမှာ ကျွန်တော်တို့ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကြိုးစားရပါဦးမယ် လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အခု အမတ် (၃၁) နေရာ ရတယ်။ အဲဒီ အတွက်ကြောင့် ပြဿနာမရှိတော့ဘူး၊ လောလောဆယ် ကျွန်တော် အဲဒီအပေါ်မှာ အာရုံမထားဘူး။ အဖြစ်အပျက်တွေက သိပ်မြန်ဆန်နေပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ပြည်နယ်လေးခုမှာ အစိုးရတွေ ဖွဲ့စည်းပေးရမယ်။ ပြီးရင် ပေါင်းစည်းရမယ်။ ဒါဟာ ဒီမိုကရေစီပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုဖို့အတွက် အခက်အခဲတွေ ရှိနေတုန်းပဲ။

မေး။ ခင်ဗျား ဇနီးနဲ့သမီးကရော အမတ်နေရာအတွက် ...

ဖြေ။ ကျွန်တော့်အိမ်မှာ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ လုပ်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော့်သမီးက

“အဖေ ... ဒါဟာ အဖေအတွက်မဟုတ်ဘူး။ ဒါ ကျွန်မရဲ့ သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲ” လို့ပြောတယ်။ ကျွန်တော်က သီတင်းပတ်အဆုံးမှာ ကျွန်တော့်ဇနီး Azizah နဲ့ ရုံးပိတ်ရက်အဖြစ် မျှော်လင့်ပေမယ့် သူမက သူ့မဲဆန္ဒရှင်အုပ်စုတွေနဲ့တွေ့ဖို့ သွားနေရပါတယ်။ တစ်ခါတလေ ကျွန်တော်တို့ အဲဒါတွေကို ဘာဖြစ်လို့ ရွေးချယ်ခဲ့ရတာလဲလို့ အံ့ဩရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရူးကြတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ နည်းနည်းတော့ မိုက်မဲရာကျသလိုပါပဲ။

မေး။ အရှေ့-အနောက်ပေါင်းစပ်ရေးအတွက် အရေးပါသူတစ်ဦးလို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မြင်မိပါလား။

ဖြေ။ ကျွန်တော် အချိန်ကြာမြင့်စွာက အဲဒီအတွက် အလုပ်လုပ်ခဲ့သူပါ။ အဲဒါဟာ အရေးကြီးတဲ့ကိစ္စတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး နားလည်မှုရှိကြတယ် လို့ ခင်ဗျားတို့ ယူဆလို့မရသေးပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ပါတီထဲမှာကိုပဲ မလေးရှားတွေ နဲ့ မလေးရှားမဟုတ်သူတွေအတွက် အာမခံချက်ရှိဖို့ လိုအပ်နေပါတယ်။ လူတွေ အတူတကွအလုပ်လုပ်နိုင်ကြဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး တုံ့ပြန်လွယ်၊ အထိမခံဖြစ်ဖို့ မကောင်းပါ။ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ လူမျိုးသုံးဦး ရှိပါတယ်။ မလေး လူမျိုး၊ တရုတ်လူမျိုးနဲ့ အိန္ဒိယလူမျိုးတွေပါ။ အတူသွားလာကြပြီး လှုပ်ရှားမှု အတူ လုပ်ကြရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ပါတီဟာ တကယ့်လူမျိုးပေါင်းစုံပါတီ ဖြစ်ပါတယ်။

မေး။ အခု အခြေအနေက ဘယ်လိုပါလဲ။ ဆန့်ကျင်ဘက်အုပ်စုနှစ်စုနဲ့ ကွာဟချက် တွေကို ပေါင်းကူးဖို့ လုပ်ကိုင်နေပါသလား။

ဖြေ။ ကျွန်တော် သူတို့နဲ့ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆွေးနွေးပါတယ်။ ပိုမိုပူးပေါင်း၊ စည်းရုံးတဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအဖြစ် တည်ဆောက်သွားဖို့ သဘောတူညီထားပြီးပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ ရေရှည်ခံမယ့်ပေါင်းစည်းမှုကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့ ရက်ပိုင်းအတွင်း ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းကြဦးမှာပါ။ ကျွန်တော်တို့ အချိန်နဲ့ရက် ကို သတ်မှတ်ပြီးပါပြီ။

မေး။ ခင်ဗျားရဲ့ဆရာ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း မဟာသီယာ မိုဟာမက်ကပေးတဲ့ ပြစ်ဒဏ်အတွက် မင်ဗျား ဘယ်လိုခံစားရပါသလဲ။

ဖြေ။ ခင်ဗျား သူ့ကိုခေါ်လာခဲ့ဖို့ ကောင်းတယ်။ ကျွန်တော် သူ့ကိုမေ့ထားလိုက်ပါ ပြီ။ သူ့အသက်ကြီးနေပါပြီ။ သိပ်ပြီးလည်း ကျန်းမာရေးကောင်းတာ မဟုတ် တော့ပါဘူး။ သူဟာ ကျွန်တော့်အတွက် အကြောင်းအရာတစ်ခုမဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော် အဲဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘာမှမပြောလိုတော့ပါဘူး။ အောင်မြင်ဖို့အတွက် ကျွန်တော်တို့ သူ့ကိစ္စထက် ပိုပြီး ဝေးဝေးကြည့်သင့်တယ်။

မေး။ အကျဉ်းကျခံနေရစဉ်အတွင်း ခင်ဗျားရဲ့ရှုမြင်မှုတွေရော ပြောင်းလဲခဲ့ပါသလား။

ဖြေ။ ဘယ်သူမှ အကျဉ်းချခံမှုကို မနှစ်သက်ပါဘူး။ ကျွန်တော့်အတွက်ရော ကျွန်တော့်မိသားစုအတွက်ပါ ဆိုးဝါးလှတဲ့အချိန်တွေပါ။ ဒါပေမဲ့ အနည်းဆုံး ရောင်ပြန်ဟပ်မှုတစ်ခုတော့ ရှိတယ်ပေါ့။ ကျွန်တော် ရှိတ်(ခ)စပီးယားကို လေးကြိမ် လောက် ဖတ်ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုရန်ကျမ်းကို ဖတ်တယ်။ ဟိန္ဒူ ရာမယနဇာတ်တော်နဲ့ တရုတ်ရဲ့ ဂန္ထဝင်စာပေတွေကို ဖတ်ဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော့်အတွက် အလေးစားရဆုံး စာတွေပေါ့။ ကျွန်တော် တရားရုံးရောက်နေတဲ့အချိန်တွေမှအပ စာတွေကိုချည်း ဖတ် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် မနက် (၈:၀၀) နာရီကနေ ညသန်းခေါင်အထိ စာပဲဖတ်ဖြစ် ပါတယ်။

မေး။ လောလောဆယ် ဦးစားပေးနေရတဲ့အရာတွေက ဘာတွေပါလဲ။

ဖြေ။ ကျွန်တော် ဒီမိုကရေစီနဲ့ လွတ်လပ်မှုကို နက်နက်နဲနဲ ယုံကြည်တယ်။ အရင် ကထက်ပိုပြီး ယုံကြည်သက်ဝင်လာတာနော်။ အဲဒီအချက်က လူသားတွေနဲ့ တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်တဲ့အကြောင်းခြင်းရာပါ။ ဘာသာရေးအရရော၊ လူတွေရဲ့ အတွေးအခေါ်အယူအဆနဲ့ပါ သက်ဆိုင်ပါတယ်။ ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်ခင် ကျွန်တော် တရုတ်လူမျိုးမဲဆန္ဒရှင်တွေကို အကြိတ်အနယ်ရှင်းလင်းခဲ့ရပါတယ်။ ပီနန် (Penang) က ဘူးကစ် (Bukit) မှာပါ။ နောက်ဆုံးတော့ ချိန်းထားတဲ့နေရာကို သုတ်ခြေတင်ခဲ့ ရပါတယ်။ တရုတ်အမျိုးသမီးတစ်ဦးက ရောက်လာပြီး ကျွန်တော့်ကို ပြောတယ်။ “ကျွန်မ ကလေးတွေကို အကာအကွယ်ပေးပါ” တဲ့။

ခင်ဗျားမြင်တဲ့အတိုင်းပဲ၊ ကျွန်တော် အတော်လေးခံစားလိုက်ရတယ်။ ကျွန် တော် နိုင်ငံရေးကို ကစားပွဲ၊ ယှဉ်ပြိုင်မှုပွဲတစ်ခုလို့ သတ်မှတ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားကို ပြည်သူတွေက ထောက်ခံတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ခင်ဗျားမှာ ကောင်းတဲ့ အခြေခံမူဝါဒတွေ ရှိနေလို့ပဲ။

မလေးရှားရွေးကောက်ပွဲမှာ အန်နဝါရဲ့ပါတီက ပြတ်ပြတ်သားသား အောင်ပွဲ ခံခဲ့ပါတယ်။ သမိုင်းတစ်လျှောက် မဟာသီယာလက်ထက်ထဲက ကြီးစိုးခဲ့တဲ့ UMNO (United Malays National Organization) က မမျှော်လင့်လောက်အောင် လွှတ် တော်အမတ်နေရာ ဆုံးရှုံးခဲ့ရလို့ ဝန်ကြီးချုပ် ဘာဒါဝီကို ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း မဟာ သီယာက ဝေဖန်ရတဲ့အဖြစ် ဖြစ်သွားခဲ့ရပါတယ်။ အန်နဝါကို The Pan-Malaysian Islamic Party နဲ့ တရုတ်လူမျိုး အခြေခံထားတဲ့ DAP (Democratic Action Party) တွေကထောက်ခံပြီး ပူးပေါင်းထားပါတယ်။ အန်နဝါရဲ့ လူမျိုးပေါင်းစုံ